

Gitar

YIL: 2014 SAYI: 5 / YEAR: 2014 NR: 5 ISSN:1305-3426

İTÜ GİTAR FESTİVALİ

16 Ekim - 4 Aralık 2014

SAVAŞ ÇEKİRGE ANISINA
10.YIL
ÖZEL SAYISI

SAVAŞ ÇEKİRGE BESTESİ

İLK ON YILIN KISA ÖYKÜSÜ

ALMANYA'DA KLASİK GİTAR

GİTARDA ARALIK
KAVRAMI

MİKROTONAL
GİTAR

ART-GİTAR
PROJESİ

BİR RÖNESANS
ÇALGISI "LUT"

ROBOT GİTARİSTE
DOĞRU

Tilman HOPPSTOCK

Erkan OĞUR

Manuel REINA
Flamenco Dans Topluluğu

Erden SÖKMEN-Hasan METEN

İTÜ
Savaş Çekirge
Gitaristleri

Celia LINDE

Alp Ozan BURSALIOĞLU

SAVAŞ ÇEKİRGE ANISINA

EN HOMENAJE A SAVAŞ ÇEKİRGE

Değerli Sanat Dostları,

Elinizde tuttuğunuz bu dergi, müzik sevgisiyle istikrarlı çalışmanın ürünü olan yılların kıymetli birikimine bir teşekkürdür. Maden Fakültemiz bünyesinde hizmet veren Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi, 10. kuruluş yılını kutluyor. Teknik Üniversite'nin sanatla buluşan yüzünün en güzel örneklerinden birini sergiledi yıllardır... Konserler, eğitimler, atölye çalışmaları, festivaller sayesinde yıl boyunca gitar tınıları üniversitemizde yankılandı. Yapılan yayınlarla da müzikseverlere ulaştı ve arşivlerine yeni bilgiler ekledi.

Kuruluş yıldönümü için hazırlanan bu özel sayıdan sizlere seslenmek benim için gerçek bir kıvanç. Üniversitemizde sanat etkinliklerinin desteklenmesi ve bu etkinliklerin sürdürülebilir nitelikte olması müziğin her rengini seven bir İTÜ'lü olarak beni mutlu ediyor. Merkezin 10. kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlenecek İTÜ Gitar Festivalini de bu nedenle çok önemsiyor ve tüm müzikseverler gibi heyecanla bekliyorum. Çünkü İTÜ sadece bir mühendis, bir mimar okulu değildir. Ülkemizin ilk Türk Müziği Konservatuvarına sahip bir sanatçı ocağıdır. Yıl boyunca her köşesinde sanatın çok yönlülüğünün, estetiğinin, farklı düşünme ve hissetme biçimlerinin hâkim olduğu bir dünyadır. O yüzden bölümü ne olursa olsun, İTÜ öğrencileri sanatla hep iç içedir... Savaş Çekirge de hem iyi mühendis hem iyi müzisyen olarak örnek bir İTÜ'lüydü... Onun adının yaşatıldığı merkezin, 10 yıldır yürüttüğü başarılı çalışmalara yenilerini ekleyerek daha uzun yıllar bu önemli misyonunu sürdüreceğine inanıyorum.

Kuruluşundan bu yana Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimine emek vermiş tüm isimlere teşekkür ediyor, 10. kuruluş yıldönümünü yürekten kutluyorum.

Müzikle dolu nice yıllara...

Prof. Dr. Mehmet KARACA

Rektör

Yıl: 2014 - Sayı 5
İTÜ Gitar Dergisi
İTÜ Maden Fakültesi Savaş Çekirge
Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi'nin bir yayınıdır.

ITU Gitar Magazine is a publication of the
Technical University of Istanbul
Faculty of Mines
Savaş Çekirge
Classical Guitar Education and Research Center.

Sahibi

Prof. Dr. Fatma ARSLAN
İTÜ Maden Fakültesi Dekanı

Genel Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE

Editör

Gitarist Haşim POLAT

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Fatma ARSLAN
Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE
Prof. Dr. Mahir VARDAR
Prof. Dr. Nur ESİN
Gitarist Haşim POLAT
Prof. Dr. Sondan D. FEYİZ
Y. Doç. Dr. Özkan KARABACAK
Gitarist (Mimar) Özgür ARICA
Yük. Müh. Ahmet ARIŞ
Y. Doç. Dr. Hatice KÖSE
Gitarist Elif BOZLAK
Gitarist Bihter TÜMER

Kapak Tasarımı

Gitarist Haşim POLAT
Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE

Grafik Tasarım

Haşim POLAT

Baskı

Teknik Matbaa San. ve Tic. Ltd. Şti.
Haramidere Sanayi Sitesi O Blok
No:102 Avcılar - İST
0212 422 70 01

Adres

İTÜ Maden Fakültesi
Savaş Çekirge
Klasik Gitar eğitim ve Araştırma Birimi
Maslak 34469 - İSTANBUL

Tel

0212 285 74 43

E-posta

sc.klasikgitar@gmail.com
klasikgitar@itu.edu.tr
Web:http://www.klasikgitar.itu.edu.tr

İTÜ gitar dergisinde yayımlanan tüm yazı, nota, fotoğraf ve diğer içerikler izinsiz alıntı yapılamaz.

Bu dergi ücretsiz yayın organımızdır.

ISSN 1305-3426

İçindekiler

Açılış Yazısı Prof. Dr. Mehmet KARACA	3
Klasik Gitarseverler Prof. Dr. Fatma ARSLAN	5 - 6
10. Kuruluş Yılı Anısına Prof. Dr. Mahir VARDAR	7
Nice On Yıllara Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE	8
Dostum Savaş Çekirge Prof. Dr. Ahmet KANNECİ	9
Özleyeceklerim... Gitarist Elif BOZLAK	9
Çok Uzakta Gitarist Savaş ÇEKİRGE	10
Content/Abstracts	11
İlk On Yılın Öyküsü Prof. Dr. Nur ESİN	12 - 15
Almanya'da Klasik Gitar Gitarist Tilman HOPPSTOCK	16 - 20
Gitarda Aralık Kavramı Gitarist Haşim POLAT	21 - 23
Mikrotonal Gitar Doç. Dr. Tolgahan ÇOĞULU	24 - 25
ART Gitar Projesi Gitarist Engin ATAMER	26
Bir Rönesans Çalgısı "Lut" Prof. Dr. Ece Olcay GÜNEŞ	27
Robot Gitariste Doğru Y. Doç. Dr. Hatice KÖSE	28 - 29

Değerli Klasik Gitarseverler,

Sanatı, insana özgü duyguların, düşüncelerin türlü araç ve gereçlerle anlatımı, dışı vurumu şeklinde tanımlayabiliriz. Güzellikler sanatla yaratılır, duygular ve düşünceler sanatla aktarılır, ifade edilir. Yaşamı yüceltmek, daha anlamlı kılmak sanatla olanaklıdır. Sanat insana yaşamının her kesiminde güç ve zevk verir. Ressam Edgar Degas'a göre "güzel sanatlar; insanın elinin, kafasının ve kalbinin birlikte çalıştığı şeylerdir". Ayşe Ç. İlhan da sanatı, "insandaki estetik yanın irdelenmesi, algılanması, duyumsanması, sorgulanması ve insan nesne arasındaki güzele varma çabasıdır" biçiminde tanımlamıştır. Leonardo da Vinci'ye göre "güneşin çiçekleri renklendirmesi gibi, sanat da hayata renk verir". Sanatın her alanı toplumsal değişimleri kolaylaştırır; bireylerin anlama, düşünme, algılama yetilerini açık tutar, duygusal yanlarını harekete geçirir. Sanat aynı zamanda evrensel bir dil olup Atatürk'ün güzel sanatlar, özellikle müzik üzerine söylediği birkaç sözüne de burada değinmeden geçmek olmaz:

- "Güzel sanatların hepsinde, ulus gençliğinin ne türlü ilettilmesini istediğinizi bilirim. Bu yapılmaktadır. Ancak bunda en çabuk, en önde götürülmesi gerekli olan Türk musikisidir. Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir."
- "Güzel sanatlara da alakanızı yeniden canlandırmak isterim. Ankara'da bir Konservatuvar ve Temsil Akademisi kurulmakta olmasını zikretmek, benim için bir hazdır. Güzel Sanatların her şubesi için Kamutay'ın (TBMM) göstereceği alaka ve emek, milletin insani ve medeni hayatı ve çalışkanlık veriminin artması için çok etkilidir."
- "Hayatta müzik lazım değildir. Çünkü hayat müziktir. Müzik ile ilgisi olmayan varlıklar insan değildirler. Eğer söz konusu olan hayat, insan hayatı ise müzik mutlaka vardır. Müziksiz hayat zaten mevcut olamaz. Müzik hayatın neşesi, ruhu, sevinci ve her şeyidir. (14 Ekim 1925 İzmir Kız Öğretmen Okulu)"

Çağımızın sınırsız ve hızlı değişkenliğine, yoğun istek ve beklentilerine, gerek ayak uydurabilmek veya gerektiğinde karşı savaşı verebilmek için, çok yönlü, çok boyutlu ve demokratik düşünmeyi öğrenmek ve uygulamak gerekir. Doğru toplumsallaşabilmek, yetişen kuşaklara bu değerleri kazandırabilmek, öğretebilmek ve yeni kuşakların kendilerinden önce gelenleri aşması gerektiğini kavrayabilmek için eğitim ve öğretimde sürekli yenilikler içeren ve yaratıcılığı destekleyen yöntemler olmalıdır. Bununla birlikte sanat eğitiminin de en geniş ve en zengin şekilde gençlerimizin eğitim ve öğretiminin içerisinde yer alması gerekmektedir.

Bu anlayıştan hareketle bizler de bilimin ve sanatın bütünleştiği ortamlarda gençlerimizin yetiştirilmesini ülkemiz için önemli bir gereksinim olarak görmekteyiz. Gitar Merkezimizin kuruluşu, bu gereksinimi karşılama ve başka sanatsal oluşumlara da örnek olabileceğinden önemlidir. İTÜ Maden Fakültesi Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi, 5 Ekim 2004 tarihinde kurulmuş ve bu yıl çeşitli etkinliklerle onuncu yıldönümü kutlanmaktadır. Klasik gitarın İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yeterince tanınmasına, yaygınlaşmasına ve geliştirilmesine olanak sağlamak amacıyla kurulan Gitar Merkezimizde, gitar eğitimi ile birlikte ulusal ve uluslararası düzeyde gitar etkinlikleri düzenlenmekte, gitar konusundaki araştırmalara destek olunmakta, periyodik olarak da "İTÜ GİTAR" Dergisi ile gitarseverlere bilgi aktarılmaktadır.

Toplumumuzun kültürel ve sanatsal gelişimine katkıda bulunmak, gitar eğitimini her yaş grubuna yaygınlaştırmak ve geliştirmek, gitar ile ilgili araştırmalara katkıda bulunmak, gitar eğitiminde uluslararası ilişkileri geliştirmek gibi bir misyonu olan merkezimiz zaman içinde uluslararası düzeyde yetiştirdiği gitaristlerle de tanınan bir Gitar Merkezi haline gelmektedir.

Lise yıllarında klasik gitara gönül veren Savaş Çekirge; ülkemiz konservatuvarlarında henüz gitar eğitimi yapılmazken müziği ve gitar çalmayı özel dersler olarak öğrenmiş, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde İnşaat Mühendisliği eğitimi sırasında da çalışmalarını sürdürmüş ve ülkemizde klasik gitarın yaygınlaşmasını sağlayan öncülerden olmuştur. Gerek Üniversite döneminde, gerekse 70'li yıllarda sürdürdüğü mühendislik meslek yaşamı sırasında gitar çalışmalarını yoğun biçimde sürdüren Savaş Çekirge, 80'li yıllardan sonra özellikle gitar eğitimi alanında

etkinlik göstererek müzik eğitimi veren kurumlarda görev almış ve özel dersler vermiştir. İstanbul'da İTÜ Kültür ve Sanat Birliği ve İTÜ Vakfı'nın klasik gitar kurslarını başlatan kişidir. Yaygın dostluk ilişkileri ve etkileyici kişiliğiyle çevresindeki herkese klasik gitar sevgisini aşıl原因 Savaş Çekirge, uluslararası düzeyde isim yapmış müzisyenlerin de bulunduğu çok sayıda gitarcının yetişmesine katkıda bulunmuştur. Mühendislik ve müzik yaşamının birlikte yürütülebileceğini de göstererek üniversitemiz öğrencilerine örnek bir kişilik sergilemiştir. Fakültemiz bünyesinde O'nun bu misyonunu devam ettirmek bizler için ayrıca bir onur kaynağıdır. Her yaş grubundan öğrencisi bulunan ve sayısı giderek artan merkezimiz uluslararası alanlarda da tanınırlık kazanmış ve bu yıl çok önemli gitaristleri misafir edecektir. Merkezimizin bu konuma gelmesinde Merkez Müdürümüz Prof.Dr. Nevin Çekirge başta olmak üzere, kuruluşundan bu yana emeği geçen ve gönül veren herkese candan teşekkürlerimi sunmak isterim. Merkezimizin, Savaş Çekirge'nin yetiştirdiği ve kuruluşundan bu yana mütemadiyen yetiştirmekte olduğu öğrencilerimizle birlikte daha da ileriye gideceğinden eminim. Nice sanat dolu 10 yıllar dileyerek, sevgi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Fatma ARSLAN
İTÜ Maden Fakültesi Dekanı

10. Yılsonu Konseri - 28 Mayıs 2014

10. Kuruluş Yılı Anısına

Çok değerli, dost kardeşim Prof. Dr. Mim. Nevin Çekirge beni arayıp, “Kurucusu olduğun İTÜ Maden Fakültesi Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi'nin 10. Yılı anısına “İTÜ GİTAR” Dergisinin özel sayısını hazırlıyoruz, orada senden de bir şeyler bulunmalı!” dediğinde, derinden duygulandım. Anılarımla buluştum. İTÜ'deki öğrencilik yıllarımızda tanışmıştım Savaş. Gitar bağımlısıydı, teknik öğrenimin mi içine oturmuştu gitarı, yoksa gitarın tellerine mi asmıştı mühendisliği, o zamanlar farkına varamamıştım... **İnsan** adını verdiği (**İnşaat Sanayi**) firmasının yıllar içindeki örnek işlerini ve başarılarını görünce anladım ki, bu “**La tucura**” aynı özen, aynı heyecan ve yaratıcılıkla hem yapılarda, hem de gitarlarda geziniyor, sıçırıyor uçarcasına...

1989 yılında İTÜ Maslak Yerleşkesinde İTÜ Kültür ve Sanat Birliği'ni kurar ve kurgularken Görüntü ve Görsel Sanatlar, Tiyatro ve Gösteri Sanatları, Resim ve Plastik Sanatlar, Beceri ve El Sanatları, Uzmanlık, Ses ve Müzik gibi daha geniş alanları kucaklayan Öğrenci Kulüpleri'ni oluşturmuştum. Amaç bu kulüpler içinde kendi gelişmesini daha özgürce sürdürebilen, karışanı olabildiğince az, çok sayıda grubun doğmasıydı. Öyle de oldu. **Savaş Çekirge** onca iş yoğunluğunun arasında İTÜ Vakfı Eğitim Tesisleri Klasik Gitar Kurslarını verirken 1992 başlarında da artık İTÜ KSB Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Grubunun başındaydı. Kursları, dersleri ve yaratıcı-eğitici çalışmalarını her zamanki ciddiyeti, titizlik ve özeniyle sürdürdü. Çok sayıda gitarsever-çalar mühendis ve mimar yetiştirdi. Bizlere **Özgür Arıca** ve **Şebnem Özkan** gibi nicelerini armağan etti...

Ve beklenmedik bir anda o yorulmaz “La tucura”, ardında sevgi, dostluk ve hayranlıklarla bezeli unutulmazları bırakarak gidiverdi. Birliğimizde Klasik Gitar öğreti ve etkinliklerinin kurucusu, sevgi dolu bilgeliği ve sanatçılığıyla gençlerin sürekli destekçisi, can dost ve uygar insan **Gitar Ustası Yük. Müh. Savaş Çekirge**'yi ne yazık ki en birikimli döneminde düşlerimizin pek çoğunu gerçekleştiremeden yitirmiş olduk.

Yurtdışında önemli festivallere katılan ve uluslararası jürilerde seçkin yeri bulunan **Çekirge** dünyaca ünlü besteleri klasik gitara uyarlamış ve ünlü bestecilerin eserlerinin ülkemizde de tanınmasına öncülük etmişti. Aralarında **Ahmet Kanneci** ve **Emre Sabuncuoğlu** gibi uluslararası platformlarda yeralan isimlerin de yetişmesinde büyük payı olan **S. Çekirge**, ölümünden birkaç gün önce Johann Sebastian Bach'ın analiz ve düzenlemesini yapmıştı.

Sevgili gitarist dostu Ahmet Kanneci onun için “*Eğer bugün Türkiye’de Klasik Gitar varsa ve de her geçen gün yükselen bir ivmeye sahipse, bunu Savaş Çekirge’ye borçluyuz. İnşaat Mühendisi olmasına rağmen gitar onun için en önemli meşgale olmuştur. Bütün enerjisini ülke ayrımı gözetmeksizin gitaristlere harcamıştır. Diğer ülkelerin ünlü ya da ümit vaat eden müzisyenlerini 65 milyon kişinin yaşadığı ülkesine tanıtmıştır..... Kendisini taparcasına seven dostları, öğrencileri ve ailesi, yaptıklarını her zaman en saygın şekilde anacak, verdiği bayrağı daha sonraki nesillere, ona layık bir şekilde aktaracaktır.* (SONBAHAR’ 98 MÜZİKALİTE Sayı: 6 S: 28)” diye yazdı.

Kanneci bu yazısıyla hepimizin duygu ve düşünceleri dillendirmişti. İTÜ Kültür ve Sanat Birliği bünyesinde adını verdiğimiz bir Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Merkezi kurma çabalarımız ise sanırım benim sağlık nedeniyle 2 yıl kadar akademik yaşamdan uzak kalmam sonucunda gerçekleştirilemedi. Yokluğumda İTÜ Kültür ve Sanat Birliğinde yeni arayışlar ve anlayışlar oluşmuş, Nevin Çekirge'nin ısrarlı uğraşlarına rağmen Maçka Binası girişinin sağ kanadında projesi yapılmış olan alanın tahsisinden nedense vazgeçilmişti. 2002 de başlayan İTÜ Maden Fakültesi Dekanlığım sırasındaki çabalarımız da sonuçsuz kalınca, S. Çekirge'nin dost ve gitarseverlerine vermiş olduğumuz sözü ve yüklendiğimize inandığım kuruluş görevimizi yerine getirmek üzere harekete geçtik. 5 Ekim 2004 tarihinde klasik gitarın İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yeterince tanınmasını, yaygınlaşmasını, geliştirilmesini ve gitar eğitiminin verilmesini sağlamak amacıyla İTÜ Maden Fakültesi'nde bir gitar stüdyosu açtık. İşte bu nedenle kuruluşun adı “İTÜ Maden Fakültesi Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi” oldu. 10 yıldan bu yana değişen Dekanlarımız ve Rektörlerimiz de S. Çekirge'nin anısını koruyarak ve gözeterek gitar konusundaki araştırmalara ve ulusal ve uluslararası gitar etkinliklerine özenle destek vermektedirler. Bunda sevgili Eşi Nevin Çekirge'nin bitmeyen heyecanı ve enerjisinin payı örnek alınacak kadar düzeyli ve büyüktür.

“Kurmak önemlidir, ama en önemlisi kurulmuş olanı geliştirerek yaşatmak ve sürekli kılabilmektir.”

Bu vesile ile başta sevgili Eşi Nevin Çekirge olmak üzere, Haşim Polat, Tülünay Engin gibi değerli gitar öğretmenlerimize, tüm sevenlerimize ve destekleyenlerimize en derin şükran ve saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Mahir VARDAR
Gitar Merkezi Kurucu Dekanı

Nice On Yıllara...

Değerli Gitarsever Dostlarımız,

Savaş Çekirge Anısına yayınlanan İTÜ Gitar Dergimize, O'nun yazısından bazı satırlarla başlamak istiyorum; Ünlü İspanyol gitarıcı Andres Segovia "...insanın kalbine yaslayıp ve sarılarak çaldığı bir enstrüman, tıpkı bir sevgili gibi" diyerek gitarı anlatıyor... Öyleyse 20. Yüzyılın sonlarında insanları kendisine bağlayan, neredeyse her ülke halkının kendi folkunu üstünde denediği bu sazın sihri nedir? Bana göre bunun bilimsel tek cevabı var; gitar enstrüman olarak mükemmel bir sentez dir. Bu sentez teknik açıdan da bir sürü enstrüman çalma tekniğini beraberinde getirmiştir. Sonunda kökenlerini Anadolu'dan alan gitar, ergonometik uyumluluğu, taşınabilirliği, satın alma kolaylığı bakımından da Türkiye müzik hayatının vazgeçilmez bir parçası olmuştur... Ne mutlu gitar seviyorum ve dinliyorum diyenlere... Savaş Çekirge, 1995.

Savaş Çekirge'nin tanımladığı gitar sevgisini sürdürerek yarınlara taşıma yolunda, Dergimizin 10. Yıl Özel Sayısı'nı yayınlamanın mutluluğunu sizlerle paylaşmak istiyoruz. "İTÜ Maden Fakültesi Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi" (Gitar Merkezi)'ni 5 Ekim 2004 de kurduk. Geçen 10 yıllık sürede, yapılan çeşitli çalışmalar ve etkinliklerle Üniversitemizin ve Ülkemizin kültür-sanat ortamına yeni değerler katmaya özen gösterdik. Bu gelişime Gitar Merkezimizin yayın organı ve Türkiye'deki basılı tek klasik gitar dergisi olan, "İTÜ Gitar Dergi" nin önemli katkıları olmuştur.

Gitar Merkezimizin kuruluş amacı, Gitarın Ülkemizde yeterince tanınmasını, yaygınlaşmasını ve geliştirilmesini sağlamaktır. Bu amaca erişebilmek için, farklı alanlarda uğraşlar verdik. Bu bağlamda verilen gitar eğitimimiz sonucunda çeşitli yaş gruplarında, sayıları 500'e yaklaşan öğrencimiz gitarla tanışma veya gitar bilgilerini geliştirme olanağına kavuştular. Bu çerçevede ünlü gitaristlerin katılımıyla atölye çalışmaları düzenledik. Gerçekleştirilen Ulusal ve Uluslar arası Gitar Günleri ile gitarseverler gitarın farklı tür ve yorumlarını dinleme olanağı buldular. Yılsonu konserleri ile öğrencilerimiz eğitim yılındaki performanslarını sergilediler. Önem verdiğimiz Sosyal Sorumluluk Projemiz kapsamında civar köylerdeki yetenekli gençlerin de öğrenim görmelerini sağladık. Tüm konser etkinliklerimizi ücretsiz düzenledik ve toplumun her kesimi ile paylaştık.

Gitar Merkezimizin 10. kuruluş yılını, düzenleyeceğimiz "İTÜ Gitar Festivali" ile kutluyoruz. Yurtdışı ve yurtiçinden ünlü gitaristlerin katılımıyla gerçekleşecek olan festivalde, gitar müziğinin çeşitli performanslarına yer verilecektir. Ünlü Alman Gitarist ve Eğitimci Tilman Hoppstock'un vereceği açılış konser ile Festivalimiz başlayacak. Sayın Hoppstock gitaristler için ayrıca master class çalışmasını da gerçekleştirecek. Gitarist Erkan Oğur, Gitar Merkezimizin açılış konserinde olduğu gibi bir kez daha Savaş Ağabeyisi için çalacak. İsveçli gitarist Celia LINDE vereceği konserin yanısıra masterclass da düzenleyecek. Reina Flamenco Grubu, flamenco müziği eşliğinde dans gösterisi sergileyecekler. Gitarist Erdem Sökmen- Hasan Meten İkilişi caz, folklorik gitar ve modern müzik parçalarını sunacaklar. Genç gitaristleri temsilen Alp Ozan Bursalıoğlu ile Öğrencilerimizin oluşturduğu İTÜ Savaş Çekirge Gitaristleri'nin performanslarını gitarseverler izleyecekler.

İTÜ Gitar Dergisi 10. Yıl Özel Sayısı çeşitli konulardan oluşmaktadır. Rektörümüzün Açılış Yazısı ile Önsöz yazılarından sonra, Savaş Çekirge bestesi Dergimizde yer alıyor. Prof. Dr. Nur Esin "İlk On Yılın Kısa Öyküsü"nü sizlere anlatıyor. Gitarist ve Eğitimci Tilman Hoppstock Almanya'daki Gitar Eğitimi konusundaki görüşlerini Sizlerle paylaşıyor. Gitar eğitimi konusundaki yazılar Gitarist Haşim Polat ve Gitarist Engin Atamer'in yazılarıyla devam ediyor. Gitarist Tolgahan Çoğulu, ödül alan Mikrotonal Gitarı'nı sizlere tanıtıyor. Araştırma konuları kapsamında Gitarist Öğretim Üyelerimiz Prof. Dr. Ece Olcay ve Doç. Dr. Hatice Köse'nin yazıları Dergimizde yer alıyor.

Dergimizin hazırlanması aşamasında yapmış oldukları destekler için Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet Karaca, Dekanımız Prof. Dr. Fatma Arslan, Kurucu Dekanımız Prof. Dr. Mahir Vardar ile Öğretmenimiz Haşim Polat'a, dergimize yazılarıyla katkı sağlayan değerli Dostlarımıza, dergi çalışma grubumuzun özverili Öğrencilerine ve dergilerimizin basımını sürekli sağlayarak bize büyük destek olan Teknik Matbaa'ya teşekkür ediyoruz.

İTÜ Gitar Festivali'nin düzenlenmesine katkılarından dolayı Almanya Federal Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosu Sayın Jutta Wolke'ye, İstanbul Cervantes Enstitüsü Direktörü Sayın Dr. Pablo Martin Asuero'ya, Festivalimizde konser veren Değerli Gitarist ve Sanatçılara, bizlere destek olan Üniversitemizin Değerli Mensuplarına, bizlerin her zaman yanında olarak katkı sağlayan Vefalı Dostlarımıza ve konserlerimize katılarak bizlere destek olan Siz Gitarseverlere teşekkür ediyoruz.

Nice On Yıllara erişebilmemiz dileğiyle, Sizlere Saygı ve Sevgilerimi sunuyorum.

Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE
İTÜ Savaş Çekirge Gitar Merkezi Müdürü
Beykent Üniversitesi Öğretim Üyesi

Dostum Savaş Çekirge...

Öğrendiğime göre dost ile arkadaş arasında fark var. Arkadaş, ihtiyacınız olduğunda aradığınız; dost, ihtiyacınız olduğunda hissedip sizi arayandır. İşte bu nedenle yukarıdaki başlık seçilmiştir.

Önce insan sonra meslek sahibi olan Savaş Bey ile ne mutludur ki yıllarca sabahlara kadar süren birlikteliğimiz oldu. Aydın, pratik, enerjik kişiliğini paylaşması, karşısındaki için daima büyük kazanç olurdu. O şanslı insanlardan biriyim. Aradan geçen 15 yıl o'nun unutulmaktan ziyade daha da özlenir olduğunu kanıtlamıştır. Zaten sanat eserleri ve sanatçıların değerlendirmesi şahıslara kalmaz. O değerlendirmeyi ancak zaman yapar. Görülüyor ki Savaş Çekirge bunu ziyadesiyle hak etmiş ve ispatlamıştır.

Güzel insan, baba, eş, dost, sanatçı, mühendis Savaş Bey: sizi özleyorz, değerinizi her geçen gün daha da anlıyoruz. Bakın ülkemizde gitar ile ilgili kurduğunuz düzen gayet iyi işliyor. Hiç olmayan başarılar artık birkaç yılda bir değil, neredeyse her ay kulaklarımıza geliyor. Seviniyoruz, gururlanıyoruz. Savaş Bey size güzel haberlerim var; o, çok önemsedığınız genç gitarcular uluslar arası önemli gitar yarışmalarında ödüller kazanıyorlar.

Rahat uyuyun. Aydınlattığınız yolda yürüme gayreti içerisindeyiz.

Dostlukla,

Prof.Dr.Ahmet KANNECİ
Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı

Özleyeceklerim...

Son sınıfa başlarken, okuldan giderken neyi özleyeceğim sorusu var aklımda. Vermesi benim için çok kolay olan bu cevabı anlatmaya çalışacağım.

Taşrada, küçük şehirlerde doğup büyüüp İstanbul gibi bir şehre gelmek çok heyecanlı, bazen şaşırtıcı, hatta bazen ürkütücü olmuştu benim için. Alışma sürecinde baştan geçenler zamanla ister istemez alışkanlık ve tecrübeye dönüştü. Bu süreçte çevrede destekleyici etmenler olmasa işler hiç de kolay olmazdı.

Tam da İstanbul'a gelip bu alışma sürecine girdiğimde geldim Savaş Çekirge Klasik Gitar'a: hazırlığın başıydı. Gitar lise 2'de Uğur Hocamla başlamıştım. Klasik gitar çalışıyorduk ve iyi de gidiyordu ama onun tayini çıkıp benim de sınava çalışmam gerekince dersleri bitirmek zorunda kaldık. İTÜ'ye gelip Savaş Çekirge afişlerini görene kadar, İstanbul'da gitara nasıl devam edebileceğim konusunda kaygılarım vardı.

Daha ilk yıldan başlayarak aileden biriyim gibi hissettim kendimi. Haftada bir saat olan derslerimi ipe çekiyordum. İlk defa konserde çalma ve düet yapma heyecanını yaşadığım hazırlık sınıfı sonunda anladım ki, Savaş Çekirge Gitar karşıma çıkmamış olsaydı İstanbul'un yoğunluğu, telaşesi ve kargaşası içinde muhtemelen bir daha gitar da çalamazdım.

Birinci sınıfa başlarken Haşim Hocam O'na yeni dönemde asistanlık yapıp yapamayacağımı sordu. Benim için o kadar unutulmazdı ki, Haşim Hocamla bu telefon konuşmasını yaptığımız sırada İşletme Fakültesi'nin önünde olduğumu bile hatırlıyorum. Böylece birinci sınıfta Haşim Hocama asistanlık yapmaya başlamıştım. O yıldan beri salı ve perşembeleri neredeyse tüm gitar derslerine giriyorum. Öğrendiğim şeyler sadece gitar çalmakla ilgili de değil: Öğrenciyi sıkmadan nasıl ders anlatılır; grup çalışması nasıl yapılır, nasıl yönetilir; küçüklerle çalışırken nelere dikkat edilir gibi teknik şeylerin yanında; fevriyetten nasıl kurtulunur; sabretmek neden önemlidir; disiplinli çalışma için ne yapmak gerekir gibi pek çok şeyi de bu çalışmalar sırasında öğrendim.

Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümüne isteyerek geldim ama okuldaki en güzel zamanlarımın gitar çalmak için geçirdiğim zamanlar olduğunu söylersem abartmış olmam. Demiştim ya benim için okuldan giderken neyi özleyeceğim sorusunun cevabı çok kolay: sevgi, saygı ve özveri üzerine kurulu, üç kelimeyle anılsa da benim için binlerce manası olan Savaş Çekirge Gitar'ı.

Gitarist Elif BOZLAK
İTÜ Fen Edebiyat Fakültesi

ÇOK UZAKTA....

KRAKOW / 21.05.1994

S. ÇEKİRGE

özgür
sevgiler...

21.05.1994

Handwritten musical notation on a single staff, featuring a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 7/8 time signature. The notation includes various rhythmic values, accidentals, and dynamic markings such as 'f' and 'p'. A double bar line with a repeat sign is present.

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the piece. It includes a treble clef, a key signature of one sharp, and a 7/8 time signature. The notation features complex rhythmic patterns and dynamic markings.

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the piece. It includes a treble clef, a key signature of one sharp, and a 7/8 time signature. The notation features complex rhythmic patterns and dynamic markings.

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the piece. It includes a treble clef, a key signature of one sharp, and a 7/8 time signature. The notation features complex rhythmic patterns and dynamic markings.

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the piece. It includes a treble clef, a key signature of one sharp, and a 7/8 time signature. The notation features complex rhythmic patterns and dynamic markings.

Handwritten musical notation on a single staff, continuing the piece. It includes a treble clef, a key signature of one sharp, and a 7/8 time signature. The notation features complex rhythmic patterns and dynamic markings.

- 1 -

content/abstracts

The Story Of The First Ten Years

Nur Esin

12 - 15

This article presents the 10 year progression story of the foundation of Savaş Çekirge Classical Guitar Education & Research Center (ITU), and explains the initiating and leading role of Prof. Dr. Nevin Çekirge as a dedicated founder.

Classical Guitar in Germany

Tilman Hoppstock

16 - 20

Tilman Hoppstock, shares his memories, experiences and anecdotes from his personal guitar history taking place in Darmstadt, Germany. As Hoppstock critiques the contemporary guitarists, he is very satisfied with the development of the quality in playing, although complains about the emphasis put into the acrobatic elements of speed and he believes there should be more openness to work with other instruments to prevent from isolation. He also describes Germany, becoming heaven for the classical guitar with numerous concerts, workshops, study opportunities, competitions and guitar festivals.

The Concept of Interval

Haşim Polat

21 - 23

In this article, the concept of interval based on the well-tempered scale used in Western music and the natural major scale will be explained to beginners, in order to position the notes on the finger board. The subject is comprehensive, therefore basic knowledge of music is required.

Microtonal Guitar

Tolgahan Çoğulu

24 - 25

Microtonal guitar music has been developed in the late 20th and early 21st centuries. The repertoire of this music has progressed lately and there are few pieces in the repertoire due to the facts that the standard guitar has stable frets and the frets are adjusted according to the equal-temperament system. In the 20th and 21st centuries in cooperation with new guitar designs, original fretting systems have been produced and new pieces have been added to the repertoire. 'Adjustable Microtonal Guitar' is one of these guitars that has been designed by Tolgahan Çoğulu in 2008. All the frets on the fretboard are movable in the channels under each string. Besides, any number of frets can be inserted into or removed from the fretboard.

ART Guitar Project

Engin Atamer

26

Art Guitar Project has been emerged in 1990's from the analysis of finger movements during classical guitar playing. After a long and careful study, four different types of technical patterns were formed which improves finger techniques and rhythm feelings. Before this work was published first time as a collection of three books in 1990's, I received a letter from Savaş Çekirge, where he encouraged me to carry on the project and also criticized the project for being hard to understand. Recently, I considered the critics seriously and prepared a new edition of the ART Guitar Project, which I believe is easy to understand and perform. I hope that ART Guitar Project will be useful both for guitar students and for the non-professional guitar players who does not get a continuous classical guitar education.

A Renaissance Instrument "Lute"

Ece Olcay Güneş

27

Lute, is a stringed instrument. Arabic "Lut", French "luth", Greek "laouto", Turkish "lut" is also called. It was one of the most important musical instrument at the end of the Baroque period and in the Renaissance. There are twenty-six pitch on the fretboard. To tuning pegs are made of wood. Because wood loses moisture over time due to obsolescence dimensional undergoes a number of changes. Therefore there is no other type of mechanical tuning system, tuning process is very difficult. Matheson, ca 1720, said, "If a lute-player has lived eighty years, he has surely spent sixty years tuning."

Silvius Leopold Weiss (1687-1750), is recognized as one of the great virtuoso of Baroque lute. Weiss and Bach's death in 1750 Lutes lost their popularity, few composers of the 18th century up to the end has continued to compose for lute. In the 19th century has disappeared completely.

Towards a Robot Guitarist...

Hatice Köse

28 - 29

Abstract: The development in the Robotic technology enables the robotic studies in many fields, including music. This article presents studies on the robots that are able to play musical enstruments. Besides these robots, we highlight the topic on the robots which can play the guitar and recognize guitar notes, and discuss if we can have robot guitarists in the future.

İlk On Yılın Öyküsü

Prof. Dr. Nur ESİN
Okan Üniversitesi Öğretim Üyesi
(İTÜ Emekli Öğretim Üyesi)

Bu sunum duygu dolu bir bağlılığın ve vefanın öyküsüdür. Gitar müziği ile sarılı bir aşkın, inançlı bir gelişmenin ve kurumsal bir yükselişin öyküsüdür.

Nevin Çekirge sevgili bir arkadaşım, doktoradaşım, duygudaşım ve kardeşimdir. Görüşmeden geçen uzun bir sürenin ardından birgün onunla Taşkılla'nın koridorlarında karşılaştım. Diğer karşılaşmalardan farklı önemli bir gündü. Aklındaki bir projeye can vermek üzere yoğun bir çabanın içindeyken bir sürü problemle karşılaşmış olduğunu öğrendim. Heyecanında ümit-ümitsizlik, inanç-sıkıntı, ama kararlılık vardı. Olağanüstü bir ruh hali içinde çareler üretiyordu. Erken kaybettiği hayat arkadaşı Savaş Çekirge anısına ikisinin de mezunu olduğu İTÜ de bir gitar Merkezi kurma ve eşinin başlattığı misyonu sürdürme kararı almıştı. Ancak işleri istenen doğrultuda gelişmemişti. Küllenmiş gibi görünen ama giderek derinleştiği anlaşılabilir eşine duyduğu özlemi ve aşkı ile ortak sevgileri olan gitar heyecanının sürmesi için kararlı bir biçimde engelli yolda ilerliyordu. Nevin Çekirge dostları bilirler, o niyetlenirse önünde dağlar duramaz. Ben de bu olağanüstü olayın heyecanına kapıldım, sevgi beni de sardı ve sadece bir dinleyici olduğumu unutarak bu muhteşem gitar oluşumunun içinde olmayı diledim.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

AÇILIŞ KONSERLERİ
5-26 Ekim 2004

Ahmet KANNECİ (gitar)
Ekrem ÖZTAN (klarnet)
Tarih : 5 Ekim 2004 - Saat:16:00
Yer : İTÜ Maden Fakültesi Salonu - MASLAK

Trio CARDOSO (gitar)
Tarih : 12 Ekim 2004 - Saat:17:00
Yer : İTÜ Maden Fakültesi Salonu - MASLAK

Erkan OĞUR (gitar)
Tarih : 26 Ekim 2004 - Saat:17:00
Yer : İTÜ Kültür ve Sanat Birliği Salonu-MASLAK

Tüm konserler ücretsizdir.

Çevresindeki tüm güzel insanlar gibi İTÜ Maden Fakültesi Dekanı Sevgili Mahir Hocamız da (Prof. Dr. Mahir Vardar) en büyük desteği verdi ve öğrenci klüplerinin yer aldığı katta bir mekan yarattı. Emeğini vererek Merkezin oluşumunda katkı koydu. **Merkez logosu**, kapıdaki gerçek tasarım ürünü duyuru panosu, tasarımından montajına kadar Mahir Hoca'mızın eseridir. Gitar Merkezi için İTÜ'nün bünyesinde olabilmek böylece mümkün hale geldi. Savaş Çekirge'nin değerli öğrencileri bu oluşum etrafında kenetlendiler. Ahmet Kanneçi, Haşim Polat, Tülünay Engin. Nevin arkadaşımın ve eşinin güzel dostları maddi manevi destekleri ile yanında durdular.

Ve Gitar Merkezi (merkezimiz) kuruldu.

5 Ekim 2004

Geçen on yılda Nevin Çekirge'nin kararlılığının ürünlerini, merkezin kuruluşunu, yükselişini, mezunlar verişini, gitar sevgisini ve ustalığını her yaşta gönüllüye ulaştırdığını izledik. Yabancı gitaristler tanıdık, dinledik. İlk öğrencilerimizin heyecanlı acemiliklerini ve gelişen becerilerini gururla izledik. Öğrenciler sadece konser vermekle kalmayıp birlikte tasarımlar hazırladılar, kararlar aldılar, paylaşmayı tattılar. Yayın hayatına kazandırılan Merkez dergisi çıktı ve sürdürüldü. Konserler, workshoplar düzenlendi, yerli yabancı konuklar ağırlandı. Başarıyı paylaşmada Gitar dostları hep birlikte oldu. Dostlar dergide anlamlı yazılar, seriler hazırladılar.

Tüm bu çabalarda Nevin Çekirge ciddi profesyonel duruşunu hiç bozmadı. Her olayda kararlılığını pekiştirdi, Merkezin ilişkilerini kişisel çabalarıyla geliştirdi. İTÜ de tanınır hale getirdi, üniversite bünyesi içinde başarılarıyla kabul ettirdi. Merkezi uluslararası boyuta taşıdı. Merkez bütçesini dengeledi, etkinliklerini planladı. Bazen tatlı sert hoca, bazen halkla ilişkiler uzmanı, bazen duygusal bir anne, bazen de maddi kaynak arayan ve başış peşinde koşan

oldu. Ama hep başarıya koştu. Bu nedenle ilk on yılın öyküsü Nevin Çekirge'nin tutkulu adanmışlığının da öyküsüdür. Bunu Nevin dostumdan duyamazsınız. Olanca alçakgönüllülüğü ile iyi gelişmeleri dostlarına bağlar. Ancak onun çabası tüm bu gelişmeye yön verdi ve ardından gelecek on yıllara da örnek oluşturdu. Bana öyle geliyor ki yaptığı her işe gönlünü, gönlündeki sevgiyi koydu.

Nevin Çekirge 5. Yılsonu konserinde
(28 Nisan 2009)

Nevin Çekirge - Nur Esin
Gitar Merkezinde (12 Haziran 2014)

Aşağıda sizlere Merkezin yarı içinden bir dost olarak bilebildiğimce gelişmelerin kronolojik bir dökümünü veriyorum. Buradaki kronoloji tarihe değil kurumsal yükselişe, birlikte yücelişe tanıklık etmemize izin versin arzusundayım.

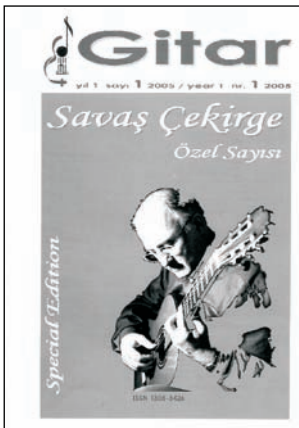
Dergimizin ilk sayısı Savaş Çekirge'ye adandı. Savaş Çekirge'yi bir kez de sevenlerinin anılarından tanıdık. Bu sayıda, daha sonraki sayılara da yön verecek bir biçimde küçük gitar eserleri yer aldı. Ve izleyen sayılarda da devam etti:

- Misak Toros'dan La Tucura (Savaş'a Ağıt),
- Jorge Cardosa'dan Suite de los Mita-i, 1. Milonga portena "Zeynep",
- Francisco Tarrega'dan Adelita Mazurka, Vals En la mayor,
- Mutlu Torun'dan Savaş'ın Anısına (Dorien- Biraz Hüseyin).

Derginin izleyen sayılarında özel bölümler olarak önemli gitar ustaları tanıtıldı:

- Savaş Çekirge (1944-1998),
- Andres Torres Segovia (1893-1987),
- Francisco Tarrega (1852-1909),
- Heitor Villa-Lobos (1887-1959).

Gitar Dergisinin en önemli katkılarından biri de kaybettiğimiz gitarist Misak TOROS tarafından hazırlanan "Türkiye Gitar Tarihi" olmuştur. Bunu Ece OLCAY GÜNEŞ'in hazırladığı "Klasik Gitarın Tarihçesi", bu yıl kaybettiğimiz gitarist Ulvi AFŞAR'ın "Flamenco'ya Kısa Bir Bakış" ve Tülünay ENGİN YILDIRIM'ın "Gitar Teorisi" gibi kalıcı belgeler izledi.

Merkezimizin etkinlikleri arasında kuşkusuz bir grubu konserler oluşturmaktadır. Onlar yetiştiler ve gururumuzu kabartan konserleriyle bizleri yüreklendirdiler. Hepsine teşekkürler, gitarı sevdiler ve kendilerini, ailelerini ve Savaş Çekirge'yi mutlu ettiler. Onlar bu 10 yıl içinde hem öğrendiler hem de "Savaş Çekirge Gitaristlerinden Tınlar" başlığını taşıyan 10 konser verdiler.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 1**

5 Mayıs 2005 - Saat: 16:00
İTÜ Maden Fakültesi
İhsan Ketin Salonu

Kableniciler:
Alp EYÜPOĞULLAR
Batuhan GİRAY
Çağla ERGÜN
Damla Nur BİLGİN
Doğuşhan GİRAY
Fatih CEMOĞLU
Hülya KURT
K. Buğra ALDANKAZ
Mehmet Can KILIÇ
Nihat ÖZTÜRK
Nurdan TARAĞCI
Onur AKIN
Özkan KARABACAK
Reyhan YÜCE
Rüken ALAC
Salih Burak KARABEL
Safak Nur ERTÜRK
Sondan DURUKANOĞLU FEYZ
T. Soner ALKAÇ

Konserimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 2**

04 Mayıs 2006 - Saat: 17:30
İTÜ Maden Fakültesi
İhsan Ketin Salonu

Ahmet Hakan LAV
Alişan BUDAK
Ayşe Pinar DİNÇER
Bilge Berk FEYZ
Damla Nur BİLGİN
Ekin ÖZKOL
Enes ACANAL
Kenan ÇİFTÇİ
M. Can ÖZDARPUÇU
Mehmet Can KILIÇ
Mehmet YAĞCI
Nihat ÖZTÜRK
Nur KILINÇ
Onur AKIN
Özge AKKIN
Ozgür Cem Taş
Rüken ALAC
Sarp MERTOĞDOĞAN
Sondan D. FEYZ
Simen DELEN

Konserimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 3**

03 Mayıs 2007 - Saat: 17:30
İTÜ Maden Fakültesi
İhsan Ketin Salonu

Alişan BUDAK
Ayşe EİF ÖZKAN
Damla Nur BİLGİN
Deniz KAHRAMAN
Ege KÜÇÜKOĞLU
Eiif MERT
Enne EKŞİN
Firat YIGİT
Gül Ekin ÖZGÜL
Kaan BATUK
Pinar KARABACAK
Simge ÖZTEKİN
Sondan D. FEYZ
Soner ŞEN
Onur AKIN
Orçun TAŞAR
Ozgür Cem TAŞ
Özkan KARABACAK
Umut ULUSOY

Konserimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 4**

02 Mayıs 2008 - Saat: 17:30
İTÜ Maden Fakültesi
İhsan Ketin Salonu

Ahmet Hakan LAV
Alişan TALAY
Alişan BUDAK
Burak ATAY
Burak TÜRKÖĞLU
Can ÖZDEMİR
Çiğdem Nur TURHAN
Deniz KOÇAK
Eiif MERT
Ekin ÖZKOL
Mehmet Can KILIÇ
Melis ÖNER
Mustafa CEVİKLİ
Nisan ÜNAL
Nisan ÜÇER
Pinar KARABACAK
Reyhan YÜCE
Selin DEDEOĞLU
Simge ÖZTEKİN
Soner ŞEN
Sehriban HALILOĞLU
Umut ÖZDEMİR
Umut ULUSOY
Yunus Emre BULAT
Yunus YÖNEL
Zahra İŞCAN

Konserimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 5**

28 Nisan 2009 - Saat: 17:30
İTÜ Maden Fakültesi
İhsan Ketin Salonu

Ahmet Hakan LAV
Alişan TALAY
Alişan BUDAK
Burak ATAY
Burak TÜRKÖĞLU
Can ÖZDEMİR
Çiğdem Nur TURHAN
Deniz KOÇAK
Eiif MERT
Ekin ÖZKOL
Mehmet Can KILIÇ
Melis ÖNER
Mustafa CEVİKLİ
Nisan ÜNAL
Nisan ÜÇER
Pinar KARABACAK
Reyhan YÜCE
Selin DEDEOĞLU
Simge ÖZTEKİN
Soner ŞEN
Sehriban HALILOĞLU
Umut ÖZDEMİR
Umut ULUSOY
Yunus Emre BULAT
Yunus YÖNEL
Zahra İŞCAN

Konserimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 6**

13 Mayıs 2010 - Saat: 17:00
İTÜ Maden Fakültesi
İhsan Ketin Salonu

Ahmet Hakan LAV
B. Berk FEYZ
Burak BAKIRAS
Çağla ERGÜN
Damla Nur BİLGİN
Deniz KOÇAK
Doğuşhan GİRAY
Doğuşhan KUFEL
Ege SEVİNÇ
Ege SEVİNÇ
Eren CANOĞULLARI
Enrah SALMAN
Eiif MERT
Ezge AKMA
Fatma Ahi BEİ
Gökçe AKAR
Gökçe YILMAZ
Nisan ÜÇER
Selin DEDEOĞLU
Selin GÜVEN
Soner AKIN
Kuntay G. DOĞAN
Onur ANER
Yazır ÖZKAN
Zahra İŞCAN

Etkinliğimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 7**

12 Mayıs 2011 - Saat: 17:00
İTÜ Maden Fakültesi
İhsan Ketin Salonu

B. Berk FEYZ
Damla Nur BİLGİN
Deniz KOÇAK
Doğuşhan GİRAY
Ege SEVİNÇ
Ege SEVİNÇ
Eren CANOĞULLARI
Eiif BOZLAK
Eiif MERT
Ezge AKMA
Gökçe YILMAZ
Mustafa CEVİKLİ
Özkan KARABACAK
Sanem ÖZMEN
Selin DEDEOĞLU
Suyula POLAT

Etkinliğimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 8**

Ahmet Cem ERDEM
Adilhan BEŞİ
Alisa TOKSAVUL
Bekir ALTINBUKER
Bihter TÜMER
Çağın ACUNGÜÇ
Deniz KOÇAK
Ege ÖZAY GÜNEŞ
Ege SEVİNÇ
Eiif BOZLAK
Eiif MERT
Fikri ÇOKÇOR
Gökçe YILMAZ
Melis ÖNER
Nihan AVCI
İnel ÇELİŞ
Özkan KARABACAK
Selin ÖZLÜK
Salih DEDEOĞLU
Suyula POLAT

Konser ücretsizdir.
İTÜ Maden Fakültesi İhsan Ketin Salonu
9 Mayıs 2012 - Saat: 17:00

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 9**

Alisa TOKSAVUL
Doğuşhan KERVANCI
Ege ÖZAY GÜNEŞ
Ege SEVİNÇ
Ege SEVİNÇ
Eiif BOZLAK
Emin ALTINBAĞA
Eren CANOĞULLARI
Ezge AKAR
Gamze KARACA
Gözde Bihter TÜMER
İrem Damla NACAR
Kaan ARMAĞAN
Musa KEŞİNCİ
Muhammed ÖZELİK
Nuran BEMİRKILIÇ
Özkan KARABACAK
Serkan BARTAL
Suyula POLAT
Umut Şahin İYİN

Konser ücretsizdir.
İTÜ Maden Fakültesi İhsan Ketin Salonu
2 Mayıs 2013 - Saat: 17:00

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

**SAVAŞ ÇEKİRGE
GİTARİSTLERİNDEN
TINILAR 10**

10.Yıl

Almur KOSE
Ali ÖZCAN
Baris ÖZCAN
Can ERDOY
Ege SEVİNÇ
Ege SEVİNÇ
Eiif BOZLAK
Eiif MERT
Eren CANOĞULLARI
Enne ERGENE
Eren CANOĞULLARI
Fatma İnel ÇELİŞ
Gökçe Bihter TÜMER
Nihan ORAKDOĞAN
Hacer KOSE
Bekir KEŞİNCİ
Mehmet VARILAS
Nesrin HOBOYOVA
Nur ÇELİKLİ
Özkan KARABACAK
Selin DEDEOĞLU
Suyula POLAT
Suyula POLAT
Suyula POLAT

Konser ücretsizdir.
İTÜ Maden Fakültesi İhsan Ketin Salonu
28 Mayıs 2014 - Saat: 16:00

Gitar Merkezinin yerli yabancı usta konukları oldu. 2004 açılış konserinde Ahmet KANNECİ, Trio CARDOSO, Erkan OĞUR (gitar), Yaz BALTACIGİL (kontrbas), Ercan IRMAK (ney) grubu, izleyen ara konserlerde Jorge OROZCO, Francisco CUENCA MORALES (gitar) ve Jose Manual CUENCA (piyano) yu dinledik.

İlki 2006 da gerçekleştirilen, 2007, 2010 ve 2012 de tekrarlanan Uluslararası İTÜ Savaş Çekirge Klasik Gitar Günleri kapsamında diğer usta sanatçıları da dinleme olanağı bulduk. I. Gitar Günleri, Javier Garcia MORENO, Ayşegül KOCA, Milena & Valentin VALCHEV, II. Gitar Günleri Jesus Literas HURTADO, Mathias KLAEGER, İTÜ MİAM orijinli Müzik Grubu Tolgahan ÇOĞULLU, Tufan KURDOĞLU, Erhan BİROL, Aysu SULU, Recep GÜL, III. Gitar günlerinde Francisco BERNIER, Ali ASSAD-Muhammed RENCBERİ, Eren SUALP, Ulvi AFŞAR-Bahadır ÖZTÜRK (Flamenco), IV. Gitar Günleri Sanja PLOHL, Türker KÜYEL, Elif MERT, Elif BOZLAK, Özkan KARABACAK sahne aldılar. Cem ÇELİKSİRT - Judith UTZ ve Cem ÇELİKSİRT - Ozan COŞKUN ara konserler verdiler. Ayrıca Gitar Günleri kapsamında düzenlenen çalışma gruplarına Javier Garcia MORENO , Milena & Valentin VALCHEV, Jesus Literas HURTADO, Mathias KLAEGER, Francisco BERNIER, Sanja PLOHL, Erdem SÖKMEN destek verdiler. Hepsine katılımları için teşekkür borçluyuz.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

I. ULUSLARARASI İTÜ SAVAŞ ÇEKİRGE KLASİK GİTAR GÜNLERİ
5-12 Ekim 2006

J. Garcia MORENO
Konser, 5 Ekim 2006 - Saat: 19:00
Workshop, 6 Ekim 2006 - Saat: 10:00 - 17:30

Ayşegül KOCA
Konser, 9 Ekim 2006 - Saat: 19:00

Milena & Valentin VALCHEV Gitar ikilisi
Konser, 11 Ekim 2006 - Saat: 19:00
Workshop, 12 Ekim 2006 - Saat: 10:00 - 17:30

Konser Etkinlikleri
İTÜ Kültür ve Sanat Birliği Salonu
MASLAK - İSTANBUL

Workshoplar
İTÜ Maden Fakültesi Salonu
MASLAK - İSTANBUL'da
Yapılacaktır.

Tüm etkinlikler ücretsizdir.

NOT: Müzikle ilgili herhangi bir soru için aşağıdaki telefon numaralarıyla iletişime geçebilirsiniz.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

II. ULUSLARARASI İTÜ SAVAŞ ÇEKİRGE KLASİK GİTAR GÜNLERİ
8 - 23 Ekim 2007

Tolgahan ÇOĞULLU - gitar
Tufan KURDOĞLU - gitar
Erhan BİROL - gitar
Aysu SULU - flüt
Recep GÜL - tenor
Konser, 8 Ekim 2007 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi/Maslak

Jesus Literas Hurtado - gitar
Konser, 18 Ekim 2007 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi/Maslak

Matthias KLAEGER - gitar
Konser, 22 Ekim 2007 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Mimarlık Fakültesi/Topkapı
Ustaak Sınıfı, 23 Ekim 2007 - Saat: 10:00 - 14:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi/Maslak

Misak TOROS, Söyleşi ve Yapıt Analizi
Tarih, 23 Ekim 2007 - Saat: 12:30 - 16:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi/Maslak

Etkinliklerimiz ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

III. ULUSLARARASI İTÜ SAVAŞ ÇEKİRGE GİTAR GÜNLERİ
19 Ekim - 4 Kasım 2010

Eren SUALP
Konser, 19 Ekim 2010 - Saat: 19:00
Yer: Çayan Üniversitesi

Francisco BERNIER
Konser, 20 Ekim 2010 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Mimarlık Fakültesi - Topkapı
Çalgıya Girelme, 20 Ekim 2010 - Saat: 10:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Ali ASSAD
Mohammed RENCBERİ
Konser, 2 Kasım 2010 - Saat: 12:30
Yer: İTÜ İşletme Fakültesi - Maslak

Ulvi AFŞAR
Bahadır ÖZTÜRK
Flamenco Gitar ikilisi
Konser, 4 Kasım 2010 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Tüm Konser ve Etkinliklerimiz Ücretsizdir.

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ SAVAŞ ÇEKİRGE
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

IV. ULUSLARARASI İTÜ SAVAŞ ÇEKİRGE GİTAR GÜNLERİ
1 Kasım - 15 Kasım 2012

Sanja PLOHL
Konser, 1 Kasım 2012 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Kültür ve Sanat Birliği
Bağlıca Salonu - Maslak

Türker KÜYEL
Konser, 6 Kasım 2012 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Elif MERT
Elif BOZLAK
Özkan KARABACAK
Konser, 14 Kasım 2012 - Saat: 19:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

GALSIYA GİTARÇILARI
Sanja PLOHL
2 Kasım 2012 - Saat: 14:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Savaş Çekirge Gitar Merkezi
Erdem SÖKMEN
15 Kasım 2012 - Saat: 14:00
Yer: İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Savaş Çekirge Gitar Merkezi

Tüm Konser ve Etkinliklerimiz Ücretsizdir.

Gitar öğretmenlerimiz ve Savaş Çekirge'nin gitar öğrencileri sevgili Haşim Polat ve sevgili Tülünay Engin özverili çalışmalarını 10 yıldır düzenli biçimde sürdürüyorlar. Eğitimlerinin yanında derginin yayına hazırlanması, konser afişleri, kuramsal yazılar gibi her ihtiyaç olan yerde Haşim vardı. Merkezi merkez yapan, yaşatan, sürdüren çok sevgili dostlar.

29 Aralık 2009 - Yılbaşı kutlaması konseri
Soldan/sağa - Azem Şişman, Elif Mert, Tülünay Engin, Haşim Polat, Ece Sevinç, Ege Sevinç, Eren Canoğulları

Bu on yılın içinde daha belirtmediğim nice emek, nice güzel insan var. Klasik müzik sever Rektörümüz ve çocuğu da öğrencimiz olan Prof. Dr. Mehmet Karaca'nın ve Dekan Prof. Dr. Fatma Arslan'ın da desteğini alarak merkezimiz gelişmeye devam etti. Nice on yıllarda Merkezimizin bu başarılı yükselişini izlemek dileğindedim.

Teşekkür ederiz Nevin Çekirge. Teşekkür ederiz Savaş Çekirge, bize ilham vermeye devam ettiğiniz için,

Ve teşekkürler Mahir Hocam, Haşim ve Tülünay arkadaşım, vefanız ve özverili çalışmalarınız için.

Almanya' da Klasik Gitar

Tilman HOPPSTOCK

Prof. Dr. Nevin Çekirge, benden "ITÜ Gitar" dergisinin özel sayısı için makale yazmamı isteğini ilettilerinde memnuniyetle kabul ettim. Konu seçimi bana bırakılmıştı ve kendime uygun bir seçim yapmakta zorlanıyordum: Acaba gitarın tarihçesini en başından İspanya'nın erken barok dönemine kadar anlatan bir genel özet mi yazsaydım...Ya da daha iyisi İspanyol gitarının Fernando Sor' dan günümüze gelişimini anlatmak olabilirdi... Bütün bu konular üzerine benim yazabileceğimden çok daha kapsamlı ve aydınlatıcı yayınlar bulmak mümkün. Belki Johann Sebastian Bach lavta müziği üzerine yazabilirdim... Bana çok yakın bir tema olurdu, uzun yıllar üzerinde uğraşmıştım. En nihayet, Almanya' da gitarın tarihçesi hakkında yazma fikri geldi aklıma! Gelişimini, kendi deneyimlerim üzerinden anlatacaktım. Burada okuyacağınız, Sevgili Gitar Dostu; yalnızca aklımdan geçen düşünceler, izlenimler ya da kısa anekdotlardan oluşan bir yazı olacak ve bununla sizi sıkımsayacağımı umuyorum.

Klasik gitar günümüzde piyano ve yaylı sazlar gibi, kurumsallaşmış enstrümanlara kıyasla, gölgede kalmıştır, ancak giderek kabul görmektedir. Bu durum benim gitarı seçtiğim zaman oldukça farklıydı. Prensip olarak gitar için paralel bir dünya vardı, çünkü bir yandan tanınmış yorumcular Andres Segovia, Narciso Yepes, Julian Bream, John Williams misafir sanatçılar olarak sıklıkla Almanya'nın büyük şehirlerindeki ünlü konser salonlarına davet edilmekteydiler. Bu ender fırsatların dışında ise gitarla bağdaştırılan şeylerin genelde bizim sevgili klasik enstrümanımızla hiç bir ilgisi yoktu. 60' lı yıllar gitarın folk ve pop alanında çiçek açtığı ve odağında olduğu yıllardı.

Bugünlerde de durum benzer, ama gitar, popüler ve caz müziğin alanlarında çok farklı şekilde yaygınlaştı ve bizim anladığımız klasik enstrüman da çoğu yerde bulunmakta. Almanya' da dünyada hiçbir yerde olmadığı kadar gitar festivalleri yapılmakta ve ilginç bir gitar konserine gitme fırsatı sonsuz. Sorun şu ki bugün sayıları hayli fazla olan olağanüstü solistleri, önceliği gitar olmayan müzik festivallerinde neredeyse hiç bulamamaktayız. Münih' teki Herkulessaal, Berlin Philharmonie ya da Frankfurt' taki Alte Oper gibi büyük tiyatro ve konser mekanları nadiren klasik gitarın tınıları ile doluyor. Buna ilaveten, genç solistlerin arasındaki rekabet çok büyük. Bir yandan gitar festivalleri sayesinde sahneye çıkma olanağını bulmaktalar, öte yandan kendimizi enstrümanımızla daha güçlü bir şekilde izole etme tehlikesi ile karşı karşıyayız.

Das Klassische Gitarrenspiel in Deutschland

Tilman HOPPSTOCK

Als Frau Prof. Dr. Nevin Çekirge mich darum bat, anlässlich der Spezialausgabe des Gitarrenmagazins „ITU Gitar“ einen Artikel über Gitarre zu schreiben, habe ich gerne zugesagt. Da mir die Auswahl des Themas überlassen war, kam ich in die schwierige Lage, mir etwas Passendes zu überlegen: Vielleicht einen allgemeinen Abriss über die Gitarre von den Anfängen des Instruments bis über die Gitarre in Spanien des Frühbarock? Oder besser über die Entwicklung der spanischen Gitarre zur Zeit Fernando Sors bis in die Gegenwart? Über all diese Themen gibt es bereits hervorragende Literatur, die den Sachverhalt weitaus besser beleuchtet als ich das jemals tun könnte. Vielleicht über Johann Sebastian Bach Lautenmusik? Das wäre in der Tat ein mir sehr nahestehendes Thema, mit dem ich mich schon so viele Jahre befasse. Aber dann kam ich auf die Idee, einfach ein wenig über die Gitarre in Deutschland zu schreiben...so wie ich die Entwicklung aus meiner Erfahrung erlebt habe. Was Sie hier lesen, lieber Gitarrenfreund, sind also lediglich einige vorüberziehende Gedanken, Eindrücke oder kurze Anekdoten und ich hoffe, dass ich Sie damit nicht langweilen werden.

Die klassische Gitarre führt gegenwärtig in der öffentlichen Wahrnehmung als ernstzunehmender Klangkörper neben den etablierten Instrumenten wie z. B. Klavier und Streichinstrumenten immer noch ein Schattendasein, wird aber zunehmend anerkannt. Das war in der Zeit, als ich die Gitarre für mich entdeckte, noch völlig anders. Im Prinzip gab es eine Parallelwelt für die klassische Gitarre, denn einerseits wurden berühmte Interpreten wie Andrés Segovia, Narciso Yepes, Julian Bream, John Williams immer wieder zu Gastspielen in die berühmtesten Häuser und größten Konzertreihen deutscher Großstädte eingeladen. Außerhalb dieser wenigen Gelegenheiten verband man jedoch im Allgemeinen mit der Gitarre alles Mögliche, aber bestimmt nicht unser geliebtes klassisches Instrument. Die 60er-Jahre waren eine Zeit, in der die Gitarre im Folk- und Pop-Bereich ihre Blütezeit erlebte und dort auch im Mittelpunkt stand.

Heutzutage ist die Situation zwar noch ähnlich, aber die Gitarre wird in vielen Bereichen der Popular- und Jazzmusik vielseitiger eingesetzt und das klassische Instrument, wie wir es kennen, ist vielerorts präsent. Es gibt in Deutschland so viele Gitarrenfestivals wie vielleicht nirgendwo sonst auf der Welt und die Gelegenheiten, ein interessantes Gitarrenkonzert zu besuchen, sind immens. Merkwürdigerweise finden wir jedoch so gut wie nie einen der großartigen Solisten, von denen es heute zahlreiche gibt, bei einem Musikfestival, das nichts primär mit Gitarre zu tun hat. Die großen Theater und Konzertstätten wie der Herkulessaal in München, die Philharmonie in Berlin oder die Alte Oper in Frankfurt werden kaum noch von den Klängen einer klassischen Gitarre erfüllt. Hinzu kommt, dass die Konkurrenz junger Solisten enorm groß ist. Einerseits gibt es heute aufgrund der Gitarrenfestivals gute Auftrittsmöglichkeiten, auf der anderen Seite besteht dadurch die Gefahr, dass wir uns mit unserem Instrument wieder stärker isolieren.

Altı yaşında ilk kez gitarı gördüğümde, bu enstrümana sevdalandım... Üstelik plastikten küçük bir gitardı, teyzeme sonsuz yalvarışlarımın ardından bir panayırda hediye olarak edinmişim. Kısa zaman sonra gerçek sesler çıkarabilen bir gitara (mini formatta) sahip olmuşum. Şarkıları söylerken akortları basarak eşlik ediyor ve Beatles plaklarındaki farklı melodileri dinliyordum. Dokuz yaşında gerçek bir klasik gitara Noel hediyesi olarak kavuştum. O zamana kadar Carulli, Sor, Albeniz ya da Villa-Lobos' u hiç duymamıştım, oysa ki klasik müzikle büyümüştüm (Ebeveynlerimin ikisi de piyanistti). İlk klasik gitar dersimi on yaşında aldım, sonrasında ise kendim için başka hiçbir şey düşünemedim.

Genel durumu daha bir açıklayabilmek için, işte size küçük bir hikaye: Babam o günlerde, 1971 yılı, sadece konser piyanisti değil, aynı zamanda Darmstadt' taki Müzik Akademisinin yöneticisiydi. Koro ve orkestrasıyla profesyonel müzisyen yetiştiren, iki binin üzerinde öğrencisi olan bir müzik okulu. Her bir enstrüman için öğretmen vardı ancak gitar için yoktu. Bense bu enstrümanı mutlaka doğru düzgün öğrenmek istiyordum. Tesadüfen annemin (o da piyanistti) özel öğrencilerinden birinin damadı Frankfurt' taki Müzik Yüksek Okulu'nda gitar öğrencisiydi. Nihayetinde babam kendisine akademinin müzik okulu bölümünde gitar dersi vermesini teklif etti. Böylece 1971 yılının eylül ayında müzik akademisinin ilk gitar öğrencilerinden biri olarak, bu enstrümanın ciddi şekilde eğitimini almış bir öğretmenden ders alma mutluluğuna kavuştum. Bu gerçekten bir ayrıcalıktı, çünkü yalnızca büyük şehirlerde iyi bir öğretmen bulma şansınız vardı. Genellikle kendi kendini yetiştirmiş bir kişiyle çalışmak zorunda kalınırdı, O da kendi parmak pozisyonları ve melodilerini öğretirdi. Bu kişi de bilgisini olabildiğince aktarmaya çalışırdı.

70'lerin başında Almanya' da gitarla ilgili klasik müzik eğitimi imkanı veren az sayıda müzik yüksek okulu bulunuyordu. Bunun yanı sıra öğretmen yetiştirmedeki didaktik-metodik bilgide henüz başlardaydı. Sor ve Carulli'nin klasik öğretim metot geleneğinin yanı sıra İspanyol üstatlardan Francisco Tarrega veya Emilio Pujol'u tanımış olan hocaların kazanımları (tabii ki yeni başlayanlar için de okullar vardı) olsa da çocuk ve gençlere hitap eden modern etüt, metot ve çalışmalar çok azdı.

50'li ve 60'lı yıllarda Frankfurt' ta hocalık yapmakta olan Professor Heinz Teuchert gerçekten ilerici öğretmenlerden biriydi. Profesyonel gitaristler için farklı literatürlerden eserlerin yayınlanmasını sağlamakla kalmamış, aynı zamanda büyük bir özveriyle örneğin çocuklar için ders etütleri geliştirmiştir. Hocamın hocası olduğundan ben torun öğrencisiydim diyebileceğim Heinz Teuchert'le uzun yıllar sonra tanışma şerefine eriştim. Doğal olarak o zaman da gitarın merkezleri vardı. Frankfurt' un yanı sıra tabii ki Köln ve daha önceki zamanlarda Berlin sayılabilir. Freiburg, Bremen, Hannover ve başka bir çok yerde (zaman içerisinde gitarın müzik yüksek okullarında talep görmesi ve

Als ich mit 6 Jahren zum ersten Mal eine Gitarre sah, habe ich mich sofort in das Instrument verliebt...und es war nur eine kleine Gitarre aus Plastik, die ich nach endlosem Bitten von meiner Tante auf einem Jahrmarkt geschenkt bekam. Kurze Zeit später erhielt ich dann eine Gitarre (wieder im Miniformat), mit der man auch richtige Klänge erzeugen konnte. Mit dem Spielen von Akkorden konnte ich mich dann beim Singen von Liedern selbst begleiten und mir außerdem die eine oder andere Melodie diverser Beatles-Songs von der Schallplatte abhören. Mit 9 Jahren bekam ich dann zu Weihnachten eine echte klassische Gitarre geschenkt. Bis dahin hatte ich allerdings noch nie etwas von Carulli, Sor, Albéniz oder Villa-Lobos gehört, obwohl ich ja mit klassischer Musik aufgewachsen bin (meine Eltern waren beide Pianisten). Erst mit 10 Jahren erhielt ich dann klassischen Gitarrenunterricht, worunter ich mir zunächst nichts Konkretes vorstellen konnte.

Um einmal die allgemeine Situation deutlich zu machen, hier eine kleine Geschichte: Mein Vater war zu dieser Zeit, also 1971, nicht nur als konzertierender Pianist tätig, sondern leitete auch die Akademie für Tonkunst in Darmstadt, eine Musikschule für mit über 2.000 Musikschülern und mit einem angeschlossenen Ausbildungsinstitut für professionelle Musikstudenten (mit Chor und Orchester). Für jedes Instrument gab es einen Lehrer, aber nicht für Gitarre. Ich wollte aber unbedingt das Instrument richtig lernen. Zufällig war der Schwiegersohn einer Privatschülerin meiner Mutter (sie war auch Pianistin) ein Gitarrenstudent an der Musikhochschule in Frankfurt. Nun ergab es sich, dass mein Vater ihn fragte, ob er nicht Lust hätte, an der Musikschulabteilung der Akademie zu unterrichten. Und so war ich im September 1971 einer der erste Gitarrenschüler an der Musikakademie und hatte das unglaubliche Glück bei einem Lehrer Unterricht zu erhalten, der das Instrument ernsthaft studierte. Das war doch eher die Ausnahme, denn selbst in Großstädten war die Möglichkeit, einen guten Lehrer zu finden, äußerst gering. Üblicherweise gelangte man an einen Autodidakten, der sich selbst Griffe und Melodien beibrachte. Dieser versuchte dann, so gut es eben ging, sein Wissen irgendwie weiterzuvermitteln.

Anfang der 70er-Jahre gab es noch nicht viele deutsche Musikhochschulen, die eine Möglichkeit für das klassische Musikstudiums auf der Gitarre boten. Darüber hinaus war das didaktisch-methodische Wissen der Lehrerausbildung noch in den Anfängen. Auch wenn es eine Tradition der klassischen Lehrmethoden von Sor und Carulli gab und die Verdienste spanischer Lehrmeister wie Francisco Tarrega oder Emilio Pujol den lehrenden Professoren bekannt war (und selbstverständlich gab es auch Gitarrenschulen für Anfänger), waren die moderneren, an Kindern und Jugendlichen orientierten Schulwerke noch Mangelware.

So gehörte der in Frankfurt lehrende Professor Heinz Teuchert zu den wirklich progressiven Lehrmeistern in den 50er und 60er Jahren. Er hat sich nicht nur als Herausgeber unterschiedlichster Spielliteratur für professionelle Gitarristen hervorgetan, sondern mit ebenso großer Hingabe Unterrichtswerke für angehende Gitarristen bzw. kleine Kinder entwickelt. Insofern war ich gewissermaßen ein Enkelschüler Heinz Teucherts, den ich übrigens viele Jahre später dann auch persönlich kennenlernen durfte. Natürlich gab es damals schon „Zentren“ des Gitarrenspiels. Neben Frankfurt ist natürlich Köln sowie in früheren Zeiten Berlin zu nennen. Aber auch in anderen Städten wie Freiburg, Bremen, Hannover und in vielen weiteren Orten (eben dort, wo sich im Laufe der Zeit die Gitarre an den Musikhochschulen als erstzunehmendes Instrument empfahl und auch entsprechende Lehrstühle

kürsülerin açılmasıyla) çalma seviyesi çok hızlı bir şekilde gelişmiştir.

1974 yılında Darmstadt' taki akademi gitar bölümünü açtı. Ben gitarist olacaktım ve benim için bu başından beri çok netti. Ailemle yaptığım uzun tartışmaların sonucunda müzik okuyabilmem için 16 yaşında okuldan ayrılmama izin verdiler. Bu 1977 yılındaydı. Yalnız ebeveynlerimin bir şartı vardı: "Çelloyu ana enstrüman olarak devam ettirmen ve orkestrada çalman kaydıyla gitar okuyabilirsin" 1969' dan beri çello dersi alıyordum. Bunun bana getireceği ek yükümlülüğe aldırmaaksızın, sonunda okuldan kurtulup gitar çalmamı profesyonelce yönlendirebilmem için, tabii ki de bunu onayladım. Çello eğitimi bana yaşamımda çokça müzikal yönler olduğunu gösterdi ve bakış açımı önemli ölçüde genişletti. Bunun için aileme hala müteşekkirim.

70' li yılların ortalarından itibaren gerçek anlamdaki gitar patlaması bu enstrümanı bir şekilde öğrenmiş olan genç insanların profesyonel eğitime başlama isteğine neden oldu. O zamanlar düzenli olarak 30-40 adayın az sayıdaki kontenjan için akademinin kabul sınavına geldiklerini hatırlıyorum (Alman yüksekokullarına daha fazlaydı). Darmstadt'taki gitar kabul sınavlarında ilk başlarda bazen tuhaf durumlarla karşılaşılıyordu. Babamın o zaman anlattığı komik bir anekdotu paylaşmak isterim: 1975 veya 1976 yılı olmalıydı. Adayların arasında birkaç öğrenci nota okuyamıyordu veya jüriyi folk ve pop müzikle etkilemek istiyorlardı. Bunlardan biri, saçları omuzlarına kadar, kot pantolonlu ve o zamanlar moda olan kürklü kumaştan ceketi ile yani hippie görüntülü genç bir adam çelik telli gitarı ve ağzının kenarında sarmasıyla ortaya çıktı. Gitarı sağ üst bacağında, yanan sarmasını gitarın akort yerine sıkıştırdı ve parçalarını çalmaya başladı. Marihuandan dumanlanmış kafasıyla çalmaya öyle bir kaptırdı ki, komisyon performansına bayıldı ve akademinin kendisine katabileceği bir şey kalmadığını belirterek, onu yolladı. Genç adam sonsuz bir mutluluk ve gururla oradan ayrıldı. Kim bilir ileride ne oldu?

Gitar öğrencisi olduğum 70'li yıllarda "tonbildung" - ses kalitesi konusu bugünkü gibi araştırılmamıştı. Almanya' da örneğin o zamanlar henüz genç olan ünlü gitarist Hubert Kaeppel, 70' lerin sonunda enstrümanımızdan ses çıkarma konusunda dev adımlarla ilerleme kaydetti. Ben ve benim gibi genç öğrenciler için o zamanlar, tok ve zengin tını, bitmez tükenmez bir arayıştı; keşfedilmesi gereken yeni bir ülkenin cazibesi gibi. Benim için bu Segovia ve Bream' in muhteşem kayıt ve konserlerine rağmen tamamen yeni bir dünyaydı, çünkü vasat bir enstrümandan bile volümlü bir tını çıkarma mahareti gösteren, böyle büyük tonlu bir Gitarist o zamana kadar hiç duymamıştım. Olaf Van Gonnisen gibi müthiş bir hocayla son iki eğitim yılında çalışma şansına sahip oldum. Frankfurter Gitarrenduo olarak kendisi, partneri Michael Teuchert (Prof. Heinz Teuchert' in oğlu) ile birlikte, Bream/Williams yanında zamanının en başarılı gitar ikilisiydi. Onunla çalışmak bana hem ilham verdi hem de teşvik edici oldu ve bugüne kadar uzanan derin bir dostluğu geliştirdi.

eingerrichtet wurden) entwickelte sich das Spielniveau in rasanter Weise.

1974 hatte die Akademie in Darmstadt dann auch den Studiengang „Gitarre“ eingeführt. Für mich war schon immer klar, dass ich Gitarrist werden wollte und so habe ich dann – nach schwierigen Verhandlungen mit meinen Eltern – die Schule mit 16 Jahren verlassen dürfen, um Musik zu studieren. Das war im Jahre 1977. Die Bedingung meiner Eltern waren: „Du darfst nur Gitarre studieren, wenn Du als weiteres Hauptinstrument Cello studierst und auch im Orchester spielst.“ Cellounterricht erhielt ich seit 1969. Ohne zu überblicken, welche zusätzliche Belastung dies eigentlich bedeutete, habe ich natürlich zugestimmt, um endlich weg von der Schule zu kommen und mein Gitarrenspiel in professionelle Bahnen zu lenken. Das Cellostudium hat mir übrigens im Laufe meines Lebens viele musikalische Wegrichtungen eröffnet und meinen Blickwinkel erheblich erweitert. Dafür bin ich meinen Eltern bis heute dankbar.

Etwa ab Mitte der 70er-Jahre gab es einen regelrechten Gitarrenboom, der dazu führte, dass immer mehr junge Menschen, die das Instrument – wie auch immer – erlernt hatten, ein professionelles Studium beginnen wollten. Ich kann mich erinnern, dass zu dieser Zeit regelmäßig 30-40 Anwärter auf die wenigen freien Studienplätze zur Aufnahmeprüfung an die Akademie kamen (an deutschen Hochschulen waren es entsprechend mehr). Gerade in der Anfangszeit der Gitarren-Aufnahmeprüfungen in Darmstadt kam es manchmal zu skurrilen Situationen. Vielleicht hierzu eine kleine amüsante Anekdote, die mir mein Vater damals erzählte. Es muss 1975 oder 1976 gewesen sein. Unter den Aufnahmeprüflingen waren auch einige wenige Spieler, die keine Noten lesen konnten oder die die Jury mit Folk- und Popmusik beglückten. Ein Studienaspirant mit schulterlangen Haaren, bekleidet mit Jeans und einer in dieser Zeit modischen Stoff-Felljacke - also eigentlich ein junger Mann im Hippie-Look – erschien mit seiner Stahlsaiten-Gitarre und hatte zudem einen Joint (Marihuana-Zigarette) im Mund. Die Gitarre auf dem rechten Oberschenkel, klemmte er zunächst den rauchenden Glimmstengel an der Mechanik fest und spielte dann seine Stücke vor. Leicht benebelt vom Marihuana war er dabei so beseelt von seinem Spiel, dass die Kommission ihn überschwenglich lobte und meinte, man könne ihm an der Akademie ohnehin nichts mehr beibringen und somit entließ. Beglückt und voller Stolz verabschiedete sich der junge Mann...wer weiss, was aus ihm geworden ist.

Als Gitarrenstudent in den 70er-Jahren war das Thema „Tonbildung“ noch lange nicht so erforscht wie heute. In Deutschland war es z. B. der damals noch junge Gitarrist Hubert Käppel, dem das große Verdienst gebührt, Ende der 70er-Jahre die Klangkultur unseres Instruments mit Riesenschritten nach vorne gebracht zu haben. Die unermüdliche Suche nach einem satten körperreichen Klang war für mich und viele andere junge Studenten in dieser Zeit ein Faszinosum; Neuland, das zu entdecken überaus lohnenswert war. Für mich war das - trotz der großartigen Aufnahmen und Konzerte von Segovia und Bream - eine völlig neue Welt, denn bis dahin hörte ich noch nie einen Gitarristen mit einem derart großen Ton, der auch aus einem mittelmäßigem Instrument einen voluminösen Klang hervorzaubern konnte. Und ich hatte das Glück mit Olaf Van Gonnissen einen wunderbaren Lehrer in den beiden letzten Studienjahren zu haben. Er war damals mit seinem Partner Michael Teuchert (dem Sohn von Prof. Heinz Teuchert) als Frankfurter Gitarrenduo das neben Bream/Williams erfolgreichste Gitarrenduo seiner Zeit. Das war Inspiration und Ansporn zugleich, außerdem entwickelte sich eine tiefgehende Freundschaft, die bis heute anhält.

Şimdilerde Almanya'da gitar eğitimi almak cennetlik. Öğrenim seçenekleri çok çeşitli (hemen hemen bütün Alman Yüksek Okullarında gitar bölümü mevcut), öğrenim harcı yok ya da çok cüzi, farklı ülkelerden öğrenciler bir arada (sadece bizim akademimizde 10 ülkeden gitarist var), sayısız yarışma ve en önemlisi: dünyaca seçkin gitaristleri dinlemek için çok uzaklara gitmeye gerek yok. Iserlohn, Koblenz, Herstbruck ya da Nürtingen gibi Almanya'daki büyük gitar festivallerinde, öğrenme heveslisi genç gitaristler için inanılmaz seçenekler var. Şöyle de denebilir: Gitar dünyası evinize kadar geliyor! Darmstadt'ta da, her yıl düzenlenen uluslararası gitar festivalimiz var. Programında sadece solo gitar konserleri değil, çokça oda müziği veya diğer sıra dışı projeler de (Shakespeare akşamı, barok müzik, gitar ve tiyatro, besteci karşılaştırmaları vs.) bulundurmaktadır.

Tabii ki öğrenci olarak gitarla ilgili gelişimimizi devam ettirmek büyük çabalara bağlıydı. Tek bir konser için bazen 500 km, bazen de daha uzaklara gitmek gerekiyordu. Örneğin, benim için Viyana'lı profesör Karl Scheit'in yıllık ustalık kursları vaz geçilmezdi. Şansına bu bir haftalık seminerleri Darmstadt'tan aşağı yukarı 200 km uzaklıktaki küçük bir yerleşim yerinde gerçekleştirirdi. Bunun dışında sadece gitaristler değil, ünlü müzisyenlerle de karşılaşmalar çok önemliydi.

Şimdi de eskiden olduğu gibi, kendisinde hızlı çalma yeteneğini keşfetmiş, onu geliştirmeyi ve düzeltmeyi öğrenmekte olan genç bir müzisyen için- özellikle gitaristler için- belli bir sportif eleman olan hızlı çalma keyfi önemli bir rol oynar. Bu normal ve önemlidir. Ancak o zamanki nesil ile bugünkü arasında temel bir fark var. 35 yıl önce, belli parçaları (ya da gamları) bu şekilde çalmak bir özellik hatta sansasyondur, bugün ise bu her iyi konser gitaristinin normal donanımdır- piyanistlerin dünyasında da olduğu gibi-. Üzücü yanı ise hala pek çok genç ve üstün yetenekli gitaristin- müzikal kabiliyetlerine rağmen- sportif hırslarını abartmalarıdır.

Gerçek şu ki – benim okuduğum zamana göre- çok daha iyi eğitilmiş, genç gitaristleri dinleyebiliyoruz. Bunun sonucu olarak da eskiye oranla sadece çalma değil aynı zamanda müzik kültürü seviyesi de tamamen farklıdır. Kesin olarak 35 yıl öncesine göre -belli bir yarışma fikriyle de yoğunlaşmış- gitar çalan sayısız sportif atlet, ama çok daha fazla da parlak müzisyen olduğudur. Bu yüzden gelecekle ilgili endişe taşımıyorum.

Klasik gitar dünyası çok renkli ve çok yönlüdür. Benim eskiden beri istediğim iki şey var: Biz gitaristler diğer enstrümanlarla birlikte müzik yapmaya daimi olarak çaba gösterelim ve (bu tuhaf gelebilir) beni her zaman büyük sanatçıların, kolay çalındığı düşünülen parçalarla ilgilenmeleri ve onları konserlerinde çalmaları sevindirir. Maalesef buna çok ender rastlanmaktadır. Sor' un op. 60 etütlerini, Leo Brouwers' in etütlerini veya Francisco Tarrega'nın prelütlerini ne zaman dinleyeceğiz?

Jetzt in Deutschland zu studieren ist wirklich paradiesisch. Das Studienangebot ist sehr groß (man kann an fast allen deutschen Hochschulen das Fach Gitarre belegen), Studiengebühren gibt es keine (oder sie sind sehr gering), Studenten aus den unterschiedlichsten Ländern finden sich zusammen (alleine an unserer Akademie studieren Gitarristen aus 10 Ländern), es gibt unzählige Wettbewerbe und das wichtigste: Man muss nicht mehr weit reisen, um die Weltelite der Gitarre zu erleben. Die großen Gitarrenfestivals in Deutschland, sei es in Iserlohn, Koblenz, Herstbruck oder Nürtingen, erfreuen die wissbegierigen jungen Gitarristen mit einem unglaublichen Angebot. Man könnte schon beinahe sagen: Die Gitarrenwelt kommt zu ihnen nach Hause! Auch in Darmstadt haben wir ein jährlich stattfindendes internationales Gitarrenfestival, das dabei nicht nur reine Sologitarrenkonzerte, sondern auch viel Kammermusik oder andere außergewöhnliche Projekte (Shakespeare-Abend, Barockmusik, Gitarre und Schauspiel, Komponistenvergleiche etc.) im Programm hat.

Natürlich hatten wir uns als Studenten auch um gitarristische Weiterbildung gekümmert, was jedoch mit weitaus mehr Mühen verbunden war. So musste man für ein einziges Konzert auch schon mal 500 Kilometer oder auch wesentlich weiter reisen. Für mich waren zum Beispiel die jährlichen Meisterkurse des Wiener Professors Karl Scheit eine Bereicherung. Glücklicherweise hielt er diese Ein-Wochen-Seminare in einem kleinen Ort, etwa 200 Kilometer entfernt von Darmstadt. Darüber hinaus hatte ich natürlich noch viele andere wichtige Begegnungen mit großartigen Musikern, nicht immer Gitarristen...

Damals wie heute spielt für einen jungen Musiker - vielleicht besonders, wenn man Gitarrist ist - die Freude am schnellen Spiel, also auch ein gewisses sportliches Element, eine große Rolle; vor Allem, wenn man dieses Spielvermögen gerade erst bei sich selbst entdeckt und lernt, es zu entwickeln und zu verbessern. Das ist normal und auch wichtig. Es gibt allerdings einen fundamentalen Unterschied von damals zur heutigen jungen Generation. War es vor 35 Jahren noch eine Besonderheit, ja sogar eine Sensation, wenn man bestimmte Stücke (oder Skalen) entsprechend „ablieferete“, so gehört es heute einfach zum ganz normalen Rüstzeug eines jeden guten Konzertgitarristen; so wie es in der Pianistenwelt eben auch ist. Die traurige Seite ist vielleicht, dass leider immer noch viel zu viele junge hochbegabte Gitarristen – trotz ihres musikalischen Talents – ihren sportlichen Ehrgeiz zu stark ausleben.

Fakt ist aber auch, dass wir heute – anders als zu meiner Studienzeit – viel besser ausgebildete junge Gitarristen zu hören bekommen. Das hat zur Folge, dass nicht nur das Spielniveau ein völlig anderes ist als früher, nein, auch die musikalische Bildung ist insgesamt auf einem anderen Level als früher. Bestimmt gibt es – auch geformt durch ein gewisses Wettbewerbsdenken - unzählige sportliche Athleten auf der Gitarre, aber eben auch sehr viel mehr exzellente Musiker als noch vor 35 Jahren, sodass mir vor der Zukunft nicht bange ist.

Die klassische Gitarrenwelt ist sehr bunt und vielseitig. Es gibt eigentlich nur zwei Dinge, die ich mir nach wie vor wünsche: Dass wir Gitarristen uns immer wieder bemühen mit anderen Instrumentalisten zusammen Musik zu machen und (das mag merkwürdig klingen) ich freue mich stets, wenn sich großartige Spieler mit der vermeintlich leicht zu spielenden Literatur beschäftigen und diese auch im Konzert aufführen. Das geschieht leider viel zu wenig! Wann hören wir Sors Etüden op. 60, die Etüden Leo Brouwers oder Preludes von Francisco Tarrega?

1988' den beri ders vermekte olduğum Darmstadt' taki müzik akademimizde eğitimin nasıl olduğunu kısaca anlatmalıyım. Zaman içerisinde bir sürü eğitim imkanı oluştu: İki lisans diploması (biri pedagoji ağırlıklı, diğeri sanatsal konser aktivitesine yoğunlaşan) ve yüksek lisans programı olarak " sanatta eğitim" (sınavda bir seyirciye açık konser ve bir de komisyon önünde kişiye özel program, gitar konseri ve oda müziği). Ayrıca sadece oda müziği eğitimi imkanı da vermekteyiz. Solist olarak da, oluşmuş oda müziği topluluğu olarak da başvurulabilir. Biz çok farklı yönleri olan ve çok iyi anlaşılan üç meslektaşız. Bu sebeple yaklaşık 30 yıllık akademi doçenti olarak hala derslere büyük bir keyifle girerim ve iyi atmosferin eğitim çerçevesi içerisinde dostane bir hava oluşturduğunu düşünürüm. Bu harika kültürler arası alışverişten enstitümüzdeki herkes yararlanır. Gitar sınıflarının uluslar arası çeşitliliği benim için her zaman keyif ve ilham kaynağı olur ve biz meslektaşlar arasındaki karşılıklı saygı öğrenciler arasındaki paylaşıma kolaylaştırır.

Darmstadt zengin bir kültür programı sunar. –Opera akşamları, senfoni ve oda müziği konserleri verilen harika bir tiyatromuz var, özellikle öğrencilerimiz için tiyatrodaki bütün etkinlikler ücretsizdir. Bir çok sanatsal sergi ve seminerlerin yanı sıra Darmstadt' ta her iki yılda bir "Ferienkurse" adı altında dünyada çağdaş müziğin en önemli festivallerinden biri gerçekleşir. Müzik öğrencilerine, bu etkinlik de ücretsizdir. Slovenya'lı bir öğrencim bu yıl gitar sınıfına aktif olarak katıldı, burada solo ve oda müziği projeleri gerçekleştiriyor. Gitarla şimdiye kadar çok seyahat ettim ve zengin deneyimler kazandığım için müteşekkirim. Bu kadar çok çeşitli kültürlerle temas etmek, yeni arkadaşlıklar kurmak ve bir sürü yeni izlenimle geri dönmek büyük bir mutluluk ve ayrıcalık. Sadece orada büyüdüğüm için değil, aynı zamanda gitarın bu bölgenin kültür hayatında fark edilir bir değer kazanıyor olması açısından da Darmstadt' ta yaşamaktan mutluyum.

Çeviri: Kısmet Deniz Polat
(İTÜ MİAM Etnomüzikoloji Doktora Öğrencisi)
Gaye Özyol

Es sei mir gestattet noch kurz zu erzählen, wie das Studium an unserer Musikakademie in Darmstadt (wo ich seit 1988 unterrichte) heute so aussieht. Wir haben mittlerweile mehrere Studiengänge: Zwei Bachelor (einer stärker auf die pädagogische Arbeit, der andere intensiver auf die künstlerisch konzertante Tätigkeit ausgerichtet) und als Aufbaustudium die sogenannte „Künstlerische Ausbildung“ (als Prüfung ein öffentliches Konzert sowie ein internes Programm vor einer Kommission, darunter ein Gitarrenkonzert und Kammermusik). Darüber hinaus bieten wir auch die Möglichkeit eines reinen Kammermusikstudiums. Man kann sich als „Solist“ bewerben oder als festes Kammerensemble. Wir sind drei Gitarren-Kollegen mit sehr unterschiedlichen Ausrichtungen und verstehen uns wunderbar, darum gehe ich nach fast 30 Jahren als Akademiedozent immer noch mit großer Freude zum Unterrichten und habe das Gefühl, dass sich die gute Atmosphäre auch auf die freundschaftliche Stimmung in der Studentenschaft auswirkt. Es gibt einen großartigen interkulturellen Austausch, von dem wir alle an unserem Institut profitieren. Die internationale Vielfalt der Gitarrenklassen ist für mich immer ein Quell an Inspiration und Freude und der gegenseitige Respekt unter uns Kollegen macht es den Studenten leicht, sich untereinander auszutauschen.

Darmstadt bietet ein reichhaltiges Kulturprogramm. Wir haben ein großartiges Theater mit Opernabenden, Sinfonie- und Kammerkonzerten und das Besondere für unsere Studenten: Sie dürfen alle Theaterkonzerte umsonst besuchen. Neben vielen Kunstausstellungen und Lesungen finden in Darmstadt alle zwei Jahre die sogenannten „Ferienkurse“ statt, das weltweit bedeutendste Musikfestival für zeitgenössische Musik. Und auch dort können unsere Musikstudenten ohne Eintritt gratis teilnehmen. Einer meiner Schüler, ein Student aus Slowenien, ist dieses Jahr als aktiver Teilnehmer in der Gitarrenklasse eingeschrieben und macht dort Solo- und Kammermusikprojekte. Ich war in meinem Leben viel unterwegs mit der Gitarre und bin dankbar dafür, reichhaltige Erfahrungen gesammelt zu haben. Es ist ein wahres Glück und Privileg, mit so vielen unterschiedlichen Kulturen in Kontakt zu kommen, neue Freundschaften zu schließen und viele neue Eindrücke mit nach Hause zu nehmen. Trotzdem lebe ich gerne in Darmstadt, nicht nur, weil ich dort aufgewachsen bin, sondern auch, weil hier die Gitarre einen spürbaren Stellenwert im kulturellen Leben der Region einnimmt.

Gitarda Aralık Kavramı

Gitarist Haşim POLAT

İTÜ S.Ç. Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi Öğr. Gör.

Bu yazıda gitara yeni başlayan öğrencilere batı müziğinde kullanılan, aralık kavramı (tampere sistem) ve doğal majör dizisi anlatılarak, gitarda seslerin yerlerinin hesaplanması gösterilecektir. Konu kapsamlı olduğu için asgari düzeyde müzik bilgisi gerektirmektedir.

Telli bir çalgı olan klasik gitarda seslerin yerlerini bulabilmek için neleri bilmemiz gerekir?

- 1- Batı müziğinde kullanılan tampere (ayarlı) ses aralık sistemini,
- 2- Klasik gitarın boş tel düzenini.

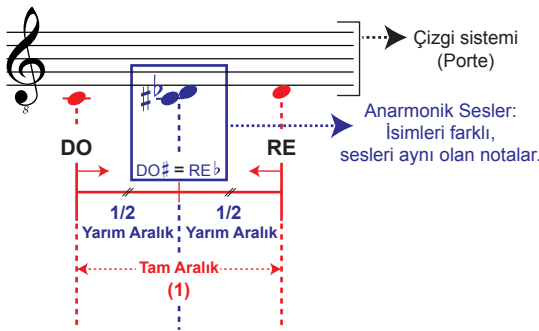
Bu iki yapıyı öğrendiğimizde gerekli olan bütün donanıma sahip olmuş oluruz.

1- Aralık (interval) Kavramı: Müzikte iki ses arasındaki uzaklık "aralık" olarak nitelendirilmektedir. Tam ve yarım olmak üzere iki temel değeri vardır (Şekil 1). Bu aralıkların belli kurullarla dizilmesiyle de gamlar (scales) daha türkçesiyle diziler elde edilir (Şekil 2). Burada özellikle vurgulanmış olan ve farklı kaynaklarda sıkça kullanılan gam, scale ve dizi kelimeleri aynı anlamda kullanılmaktadırlar.

Dizilere geçmeden önce do ve re gibi tam bir ses aralığının ne kadar bölünebileceğini anlamak gerekir (Şekil 1). Bu yaklaşımla geçtiğimiz yüzyıllarda çok çeşitli aralık yapıları denenmiştir. 1700'de Andreas Werckmeister ve Johann G. Neidhardt bir oktav (oktav=8 sesten oluşan bir dizinin 8. derecesine verilen isimdir (Ör: **do-re-mi-fa-sol-la-si-do**)) aralığını 12 eşit parçaya bölen bir sistem tanımlamışlardır. J.P. Rameau ve J.S. Bach bu sistemi savundukları için kabul görmüştür. Bu sistem de, diğer bulunmuş aralık sistemleri gibi çok mükemmel olmamasına rağmen, farklı tonlar arasında sağladığı geçiş kolaylıklarından dolayı batı müziğinin temelini oluşturmuş ve "tampere (Fr. Tempéré=Ayarlı) sistem" adını almıştır. Bu durumda do ve re gibi ardarda olan ana iki ses tam aralığı, tampere sisteme göre tam ortadan ikiye bölünerek 2 tane yarım aralığa (ara seslere) dönüşür (şekil 1). Bu yarım aralıklardan 12 tanesi yanyana dizilerek de batı müziğinde kullanılan sistem elde edilmiş olur. (Şekil 2).

Majör dizinin tanımı farklı kaynaklarda farklı şekillerde dile getirilmiştir. Lise kitaplarında anlatıldığı şekliyle 2 tam, 1 yarım, 3 tam, 1 yarım veya iki tetracordun tam bir sesle birleştirilmesi gibi. Bu yapı şekil 2'de Do Majör doğal dizisi üzerinde gösterilmiş ve ara seslerle birlikte 12 eşit aralık işaretlenmiştir. Do majör dizisi içinde dikkat edilmesi gereken bir nokta da şekil 2'de ve 3'te yeşil renkle vurgulanmış olan "Mi-Fa" ve "Si-Do" ana seslerinin aralıklarının doğal olarak yarım olduğudur. Dizinin bu temel özelliğinin iyi anlaşılması gitar klavyesinin anlaşılabilirliğini çok kolaylaştıracaktır.

Açıklanması gereken bir başka konu da ana ve ara seslerin isimlendirilmesidir. Kısaca bu konuyla ilgili bazı temel bilgilere değinmekte yarar vardır.

Kırmızı renkli notalar, doğal ton üzerindeki ana sesleri gösterir.

Lacivert renkli notalar, doğal ton üzerindeki ara sesleri gösterir

Şekil 1 - Tam ve Yarım Aralık

Seslerin grafik olarak gösterilme çabası Sümerlere kadar (M.Ö. 1600) gitmektedir. Fransız müzikolog A. Machabey ise bu durumu müzik Larousse'unda "Nota Yazısı" olarak tanımlamıştır. Çizgi (porte - şekil 1) sistemi ise 10.yy'dan sonra keşfedilip günümüze gelmiştir. 1030'lu yıllarda Arrrezzo'lu Guido isimli bir rahip, vaftizci Yahya'ya adanmış bir ilahinin mısra başlarındaki ilk heceleri kullanarak bugünkü nota isimlerinden ilk altısını belirlemiştir (Ut-re-mi-fa-sol-la). 16. yy. sonlarında Flandralı Anselme ise si notasını isimlendirerek diziyi tamamlamıştır. Ut ve do isimleri aynı notayı temsil etmekte ve günümüzde farklı toplumlarda kullanılmaktadırlar. Bu şartlarda şekil 2'deki do'dan do'ya (oktav do) giden natürel majör dizinin aralık yapısı ve ana notaların isimlendirilmesi tanımlanmıştır.

Tampere sistemde 7 tane ana ses ve 5 tane de ara sesle birlikte toplam 12 ses diğer bir deyişle 12 nota vardır. Ara sesler, ana seslerle aynı isimlerde olmalarına rağmen sesleri birbirinden farklıdır. Bu farklar diyez (#) ve bemol (b) işaretleriyle gösterilir (Şekil 1 ve 2). Bir ana sesin diyezi yarım ses daha ince (tiz) duyulur. Bir ana sesin bemolü ise yarım ses daha kalın (pest) duyulur. Şekil 2 incelendiğinde, her ara sesin iki tane ismi olduğu görülür. Örneğin (şekil 1), do'dan re'ye giderken tam orta noktada Do Diyez sesi bulunur. Re'den do'ya giderken de tam ortada Re Bemol sesi bulunur. Bu şartlarda aslında Do Diyez ve Re Bemol aynı seslerdir. Bu duruma müzik dilinde sesleri aynı, isimleri farklı tanımlamasıyla "anarmonik sesler" denir.

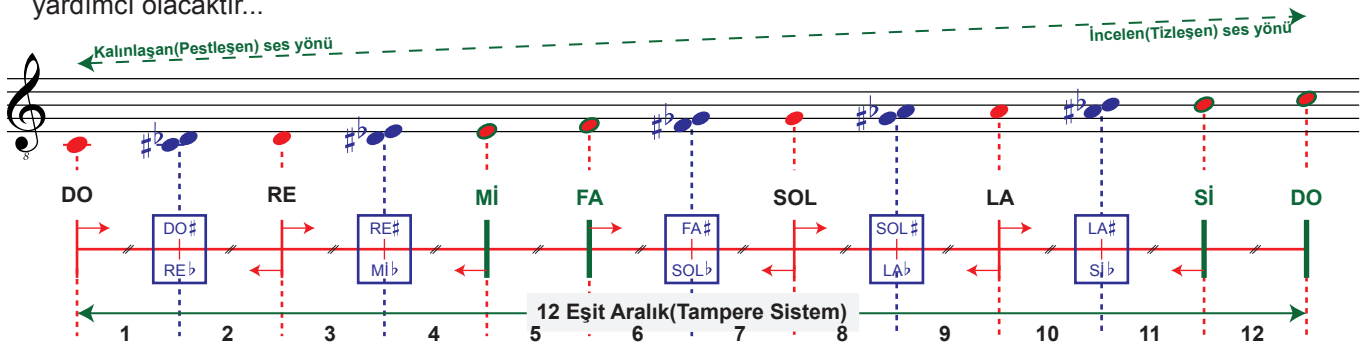
2- Klasik gitarda seslerin yerleri: Şimdi bu sistemi gitar klavyesinde düşünelim. Klasik gitar tampere yani batı müziği sistemi içinde tasarlanmış bir çalgıdır. Klavyesi bu sisteme göre işaretlenerek, demir perdeler çakılmak suretiyle seslerin aralıkları sabitlenmiştir, değiştirilemez. Bu yüzden sadece tam ve yarım aralıklar içinde yazılmış müzik eserleri çalınabilir. Telli bir çalgıda sesleri bulabilmek için önce doğru tel düzenini (akort sistemi) bilmemiz gereklidir. Bu hiç bir perdeye basmadan boş bir teli çaldığımızda çıkan sestir. Şekil 3'te gitarın boş tel düzeni gösterilmiştir. En ince telden başlayarak 1 den 6 ya kadar numaralandırılmıştır ve bu rakamlar gitarda çalınması için basılmış kitaplardaki notasyonlar üzerinde tel numaralarını temsil ederek anahtar rol oynarlar.

Şekil 2 ve 3'ün dikey olarak birbirine hizalanmış olduğuna dikkat edin. İki şekildeki dizelerde (portelerde) notaların isimlerinin farklı olmasına rağmen aralıkların eşit olduğunu göreceksiniz. Şekil 2'deki dizekte ilk sesin do olmasına karşılık, şekil 3'teki dizekte, gitarda 1. tel olan mi sesi denk gelmektedir ve 12 yarım aralık mi'ye göre dizilerek tamamlanmıştır. Böylece gitarda 1. tel üzerindeki sesler tespit edilmiştir.

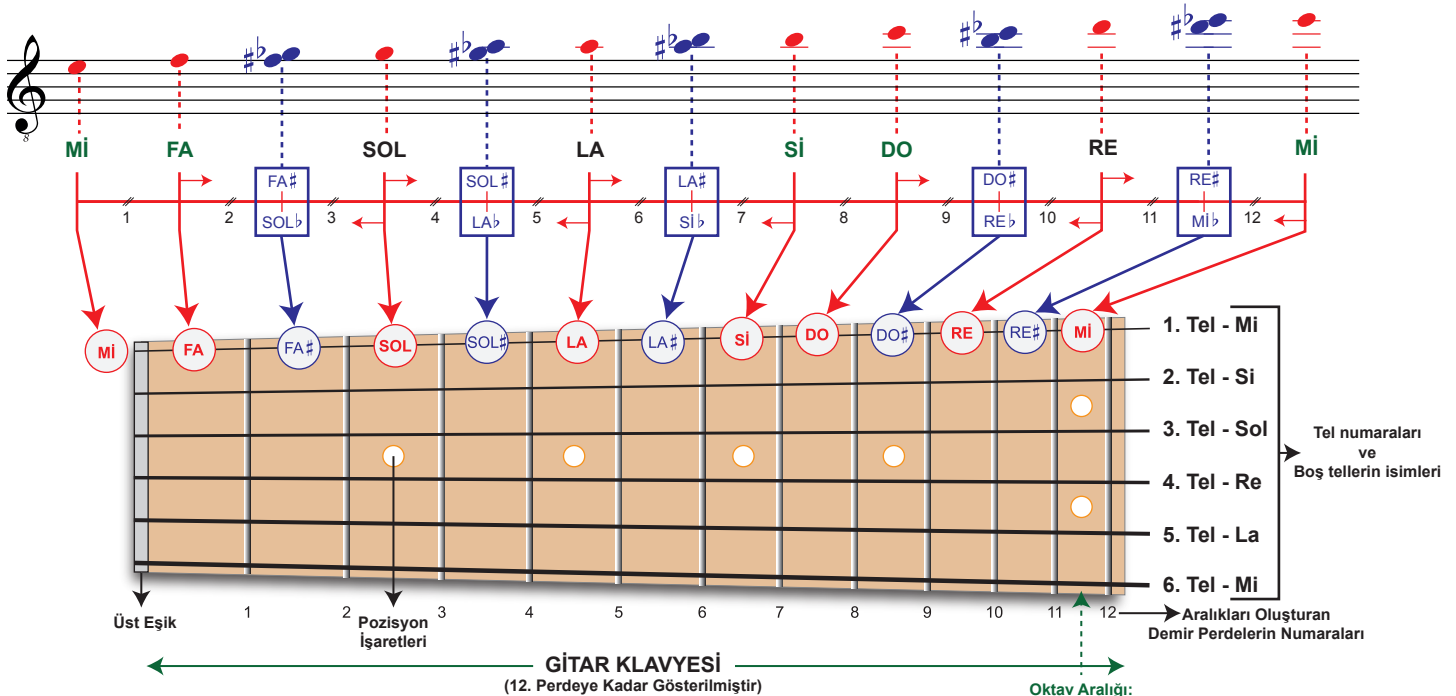
Şekil 3'te gitar klavyesi üzerinde farklı renklerde gösterilmiş olan ana ve ara seslere dikkat ediniz. Ayrıca karışıklığa sebep olmamak için aslında standart olarak 19 perde olan gitarda, sadece 12. perdeye kadar olan sesler gösterilmiştir. Klasik gitarlarda, 12. perdenin tam olarak gitar sapının, gitar kasasına bağlandığı yerde olması tam bir tel boyunun orta noktasında olduğu anlamına gelir ve bu perde oktav perdesidir (Şekil 3-4). Yani boş telden 12. perdeye kadar gelen dizi aynı sırayla tekrar edecektir (Şekil 5'teki 2. oktav bölgesi).

Yukarıda anlatılan sisteme göre, şekil 5'te standart bir klasik gitar klavyesinde bütün sesler işaretlenmiş ve tel numaralarına göre dizek üstündeki notaların yerleri gösterilmiştir.

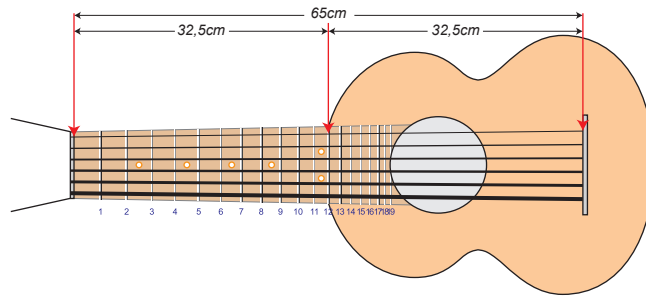
Sonuçta gitar öğrencileri genel olarak notaların yerlerini ezberlemeye çalışmaktadırlar. Bu belki yanlış değildir. Ancak başlangıçta aralık sistemini kavramak ve nota okur olmak ilerleme hızınızı çok arttıracaktır. Çalgı dünyası çalım teknikleri ileri olmasına rağmen, gelişmiş notasyonları okuyamadıkları ve notaların yerlerini bulamadıkları için istedikleri müzik eserlerini çalamayan veya yanlış çalan pek çok müzisyenle doludur. Bu yazında anlatılan aralık kavramının, gitarın klavyesindeki uygulaması ve dizek sistemi anlaşılması bu sorunun çözülmesine oldukça yardımcı olacaktır...

Şekil 2 - Tampere Sistemindeki 12 Eşit Aralık ve Do Majör Naturel Dizisinin Ana ve Ara Sesleri

Şekil 3 - Gitarda Mi Teli (1. Tel) Üzerindeki Seslerin Yerleri

Şekil 4 - Klasik gitarda tel boyu ve perde sayısı

1. Oktav **2. Oktav**

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

1. Tel
2. Tel
3. Tel
4. Tel
5. Tel
6. Tel

Şekil 5 - Klasik gitarda tel dizilimine göre tüm sesler ve bu seslerin dizek (porte) sistemindeki yerleri

KAYNAKÇA:

1. CİNÜÇEN TANRIKORUR'un henüz baskısı yapılmamış olan "Türk Musikisi El Kitabı".
2. APEL Willi, Harvard Dictionary of Music, The Belknap Press of Harvard University Press, Eighth Printing, Cambridge, 1974.
3. The New Grove Dictionary of Music and Musicians, third edition, 1927.

Mikrotonal Gitar

Doç. Dr. Tolgahan ÇOĞULU
İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı &
Müzik İleri Araştırmalar Merkezi(MİAM)

Mikrotonal gitarı 2009 yılında elime aldım ve tüm hayatım değişti. Yıllar süren denemeler ve araştırmalar sonunda 2008 yılında İTÜ Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nde doktora yaparken bu tasarımın en ideal çözüm olacağına karar verdim. Prof. Şehvar Beşiroğlu danışmanlığında bir İTÜ BAP projesi hazırladım ve nasıl bir gitar hayal ettiğimin ayrıntılarını bu projede yazıya döktüm. İTÜ BAP biriminin bu projeyi destekleme kararı alması dönüm noktası oldu. Erkan Oğur'a bu tasarımdan bahsettim ve kendisi gitar yapımcısı Ekrem Özkarpaz'ın bu gitarı iyi bir şekilde yapabileceğini belirtti. Yaklaşık 9 ay süren bir dönemden sonra Ekrem Özkarpaz ve asistanı İsmail Dalgın çok iyi bir iş çıkarttı ve mikrotonal gitarı çalmaya başladım.

Mikrotonal gitarı, Fransız gitar yapımcısı René Lacote ve Alman gitar yapımcısı Walter Vogt'un gitardaki entonasyon sorunlarını çözmek için kullandıkları klavyede kanal açma fikirlerini geliştirerek tasarladım. Bu gitarda her telin altında bulunan kanallar aracılığıyla tüm perdeler hareket ettirilebilmektedir. Ayrıca gitar klavyesine istenilen miktarda perde eklenip çıkarılabilir. Gitarın patentini 2012 yılında aldım.

Mikrotonal Gitarın yapılışında iki temel hedef vardı: Başta makamsal müzikler olmak üzere mikrotonal halk müziklerini ve eşit temperaman sistem dışındaki ses sistemlerini çalabilmek. Geçtiğimiz 5 senede, 23 besteci mikrotonal gitar için bu tarz besteler yaptı. Kendim Anadolu halk müzikleri ve Osmanlı makam müziği düzenlemeleri yaptım. 28 ülkedeki festivallerde ve üniversitelerde mikrotonal gitar konseri ve seminerleri oldu. Mikrotonal gitar ile Amerika'da Georgia Tech üniversitesinde düzenlenen 2014 Margaret Guthman Müzik Enstrümanları Yarışması'nda birincilik ödülü aldım.

Bu yazıda mikroton ve mikrotonal müzik kavramlarından, gitarda mikroton elde etme tekniklerinden ve mikrotonal gitarların tarihinden bahsetmek istiyorum.

MİKROTON VE MİKROTONAL MÜZİK

Klasik Batı müziğinde eşit temperaman olarak adlandırılan sistemde bir oktavda on iki yarım ses vardır. Standart klasik gitarlarda perde aralıkları ve piyanolarda tuş aralıkları yarım sestir. Yarım sestten daha az olan aralıklara klasik Batı müziği teorisinde mikroton denmektedir. Mikrotonların kullanıldığı çağdaş klasik Batı müziği eserleri mikrotonal müzik olarak adlandırılmaktadır. Örneğin, Meksikalı besteci Julian Carrillo bazı eserleri için bir oktavı 96 aralığa bölmüş ve bu sesleri kullanmıştır.

Mikrotonal müzik terimi aynı zamanda eşit temperaman sistemdeki yarım ses aralıklardan farklı olan aralıkları kullanan müzikler için de kullanılmaktadır. Örneğin, Pisagor akort sistemi ya da doğal akort sistemi (İng. just-intonation) ile bestelenmiş eserlere mikrotonal müzik denmektedir. Eşit tempere mikrotonalite sistemindeki eserler de mikrotonal müzik içinde sınıflandırılır. Bu sistemde bir oktav 24, 36, 19, 31 gibi çeşitli sayılarda eşit aralıklara bölünür.

Mikrotonların kullanıldığı makamsal müzikler de mikrotonal müzikler içinde sınıflandırılabilir. Osmanlı/Türk makam müziği teorisinde mikrotonlara koma denmektedir. Arel-Ezgi-Uzdilek teorisinde bir tam ses dokuz eşit parçaya bölünmektedir.

SABİT PERDELİ KLASİK GİTAR VE MİKROTONLAR

Günümüze kadar gitaristler ve besteciler mikrotonal müzikleri sabit perdeli gitar ile çalabilmek için birçok yol denemişlerdir. Bu teknikler şunlardır:

a) Telleri kaldırmak (İng. Bending): Telleri sol el parmaklarıyla yukarı ya da aşağı yönlere kaldırarak mikrotonlar elde edilebilir. Örneğin, Ricardo Moyano, Aşık Veysel'in Kara Toprak eserinin gitar düzenlemesinde, Maurice Ohana'nın Tiento adlı eserinde ve Yoshihisa Taira'nın Monodrame III eserlerinde bu teknik kullanılmıştır.

b) Tel akortlanması: Gitarın herhangi bir teli istenilen mikrotona göre akortlanabilir. Çalınmak istenen mikroton, boş tel ile ya da o telin üzerindeki perdelerle çalınır. Örneğin, Tolga Tüzün'ün iki gitar için bestelediği İki Minyatür eserinde, bir gitarın tüm telleri diğer gitara göre çeyrek ses tiz akortlanmıştır. Bu teknik ayrıca Brian Ferneyhough'un Kurze Schatten II eserinde de kullanılmıştır. Parça içinde herhangi bir tel çalındıktan sonra da akort değiştirilerek mikroton elde edilebilir. Turgut Pöğün'ün Makine Bozuluyor mu, Tristan Murail'in Tellur ve Carlo Domeniconi'nin Circus Music eserlerinde bu teknik kullanılmıştır.

c) Basılan perdenin sol tarafının titreştirilmesi: Bu teknikte sol el parmağıyla bir perdeye basılır ve sol el parmağının sol tarafında kalan tel, sağ el ile çalınır.

Bu teknikte basılan perdenin sol tarafındaki mesafe titreşir ve eşit tampere olmayan seslere ulaşılır. Ceyhun Şaklar, Anadolu Taklitleri No.3 isimli eserinin giriş kısmındaki melodide bu tekniği kullanmaktadır. Carlo Domeniconi'nin Sindbad ve Gilbert Biberian'ın Sonata adlı eserlerinde de bu teknik kullanılmıştır.

d) Bazı araçlarla kaydırma yapılması: Elektro gitarda kullanılan slide aleti ya da kalem, havan gibi aletler klasik gitarda mikroton elde etmek için kullanılabilir. Bu aletler tellerin üzerine hafifçe dokundurulur ve kaydırma yapılırken mikrotonlar elde edilebilir. Mustafa Tınç'ın iki gitar için bestelediği İki Elin Sesi eserinde, tellere havan sürtülerek mikrotonlar çıkartılmıştır. Sol elin parmaklarıyla da benzer bir efekt yaratılabilir. Parmaklar tellere hafifçe dokundurulur ve kaydırılarak çalınır. Bu tekniğe genellikle yüzey pizikatosu denir. Paulo Bellinati'nin Lun Duo, Tristan Murail'in Tellur, Leo Brouwer'ın La Espiral Eterna ve Gilbert Biberian'ın Prisms II eserlerinde bu teknik kullanılmıştır. Carlo Domeniconi, kemençede olduğu gibi gitar klavyesinde tırnak ile kaydırma yaparak mikrotonlar elde etmektedir.

e) Yatay vibrato: Perdeye basan sol el parmağı, baskıyı azaltmadan sağa ya da sola hareket ederse mikrotonlara ulaşılır. Reza Vali, Gozaar isimli eserinde bu tekniği kullanmıştır.

f) Armonikler ve Multifonikler: Birçok armonik ya da doğuşkan eşit tampere ses vermez. Örneğin, 4. perdedeki armonik ya da 6. perdedeki multifonikler mikrotonlardır.

GİTAR KLAVYESİNDE ARAYIŞLAR

Gitarist ve besteciler yukarıda bahsedilen teknikleri uygulayarak belirli mikrotonları elde etmişlerdir ve bu mikrotonları özellikle bir efekt yaratmak için eserlerinde kullanmışlardır. Ancak bu tekniklerle sabit perdeli gitarlarda farklı akort sistemlerindeki mikrotonal müzikleri çalabilmek mümkün olmamıştır. Bu nedenle gitarın klavyesinde yeni arayışlara gidilmiştir:

a) Enharmonik Gitar: 1829 yılında General Perronet Thompson tarafından tasarlanmıştır. Gitarın klavyesinde birçok delik mevcuttur ve bu deliklere perdecikler yerleştirilerek mikrotonlara ulaşılabilir.

b) René Lacote'un Gitarı: 1852 yılında Lacote tarafından tasarlanmıştır. Gitardaki entonasyon problemlerini çözmek için tüm perdelerin, tellerin altındaki kanallarda belli bir mesafede oynatılabileceği bir gitar icat etmiştir. Lacote'un gitar klavyesinde kanal açma fikri, Walter Vogt'u etkilemiştir.

c) Harry Partch'ın Gitarları: Partch, 1944 yılında Adapted Guitar I ve 1945 yılında Adapted Guitar II ismini verdiği gitarlarını tasarlamıştır. Adapted Guitar I'de klavyede istediği yerlere perdecik eklemiştir. Adapted Guitar II gitarı ise perdesiz bir gitardır ve slide aleti ile çalınmaktadır.

d) Perdesiz gitar: İlk örnekleri 20. yüzyılın ilk yarısında görülür. Türkiyeli gitarist Erkan Oğur maksasal müzikleri çalabilmek için perdesiz gitarı 1970'li yıllardan itibaren kullanmaktadır. Bu gitarın klavyesinde perdeler yoktur. Ud çalgısında olduğu gibi tüm mikrotonlar çalınabilmektedir.

e) Perdecikler (İng. fretlet): Normal gitar klavyesine, ek perdecikler çaktırlarak mikrotonlar elde edilmektedir. Bu perdecikleri John Schneider, Lily Afshar, Onur Türkmen gibi gitaristler kullanmaktadır. Bu perdeler sabittir ve çaktırdıkları yerlerden başka yere oynatılamazlar. Tom Stone 1977 yılında gitarın klavyesinin değişebileceği bir gitar icat etmiştir ve bu gitara 'Değişebilir Klavyeli Gitar' (İng. Guitar with Interchangeable Fingerboards) adını vermiştir. John Schneider, bu gitarda birçok farklı mikrotonların olduğu klavyeler kullanarak günümüze kadar birçok kayıt gerçekleştirmiştir.

f) Walter Vogt Gitarı: Gitar yapımcısı Walter Vogt (1935-1990), gitardaki entonasyon problemlerini çözmek için 1985 yılında tüm perdelerin, tellerin altındaki kanallarda belli bir mesafede oynatılabileceği bir gitar icat etmiştir. Bu gitarın klavyesine 'Hassas Akortlanabilir Gitar Klavyesi' (İng. The Fine-Tunable Precision Fretboard) ismini vermiştir. John Schneider ve Wim Hoogewerf, Vogt gitarını mikrotonları çalacak şekilde düzenleyip kullanmıştır.

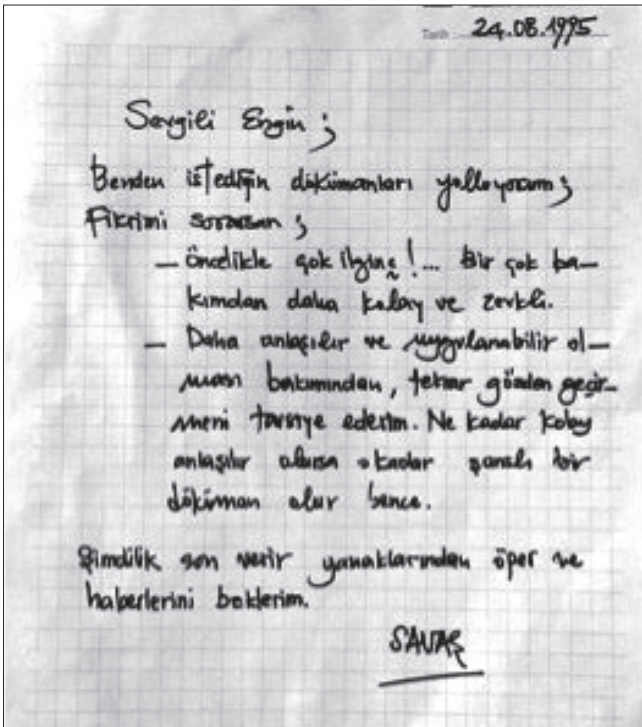
Bütün bu arayışların sonucunda girişte belirttiğim gibi mikrotonal gitarı tasarladım ve geçen 5 sene mikrotonal müziklerin gitarda seslendirilmesi için ideal bir çözüm olduğuna karar verdim. Şu an İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda ve Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nde eğitimine başlamış olduğum mikrotonal gitarın metodunu yazmaktayım. Umarım ki bu gitar gelecekte dünyanın dört bir yanına yayılacak ve birçok gitariste mikrotonal müziklerin çalınması için yol gösterecektir.

Analitik Ritmik Teknik | Gitar Projesi

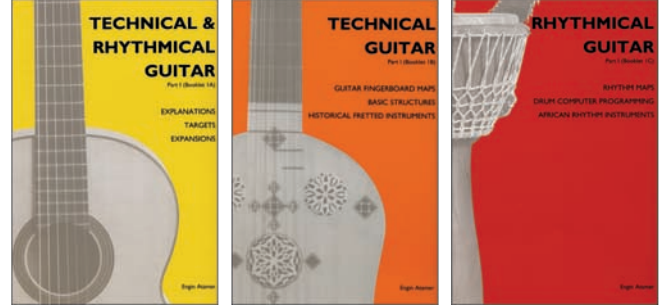
Yazan: Engin ATAMER
Düzenleyen: Y. Doç. Dr. Özkan KARABACAK
İTÜ Elektrik Elektronik Fakültesi

Art Gitar Projesi, 1990 lı yılların ortalarında, klasik gitar çalımındaki parmak hareketlerinin analizinden doğdu. O yıllardan beri bu parmak hareketlerinin temelinde yatan prensipleri merak ediyordum ve üzerine çalışıyordum. Sonuçta, uzun seneler süren araştırmalar sayesinde gitarda parmak hareketlerini geliştirecek sırasıyla 3x2, 4x2, 6x2 ve 8x2 noktadan oluşan 4 farklı teknik kalıp türüne ulaştım. Bunların çeşitli varyasyonları göz önüne alınarak toplamda 24 farklı parmak hareket seti ART Gitar Projesi eğitim setinin omurgasını oluşturdu. Aynı teknik kalıbın birbirine eklenmesi sonucu elde edilen ve sonsuz defa tekrar edilebilen bu çevrimsel parmak çalışmaları, gitarda parmak tekniğinin ilerlemesini sağlarlar. Bunun yanı sıra, bu 24 farklı atonal çevrimin ritmik kalıplarla birlikte seslendirilmesi sayesinde çalışma yapan kişinin ritim duygusu da gelişir.

Bu ve başka 23 çevrimin detaylı anlatımını içeren bu eğitim setini, ilk olarak 1998 senesinde "Analitik-Ritmik-Teknik Gitar" adı altında üç kitapçıktan oluşan bir formatta yayınlamıştım (Resim 1). Yayınlamadan önce 1995 senesinde kitabın hazırlanan maketlerini rahmetli arkadaşım Savaş Çekirge'ye sunduğumda ondan şu cevabı almıştım:

Savaşın olumlu görüşleri beni gururlandırmıştı, ama mektubun içindeki eleştiriyi gözardı etmiştim. Rahmetli Savaş beni uyarıyordu. Kitapçıkların daha anlaşılır ve uygulanabilir olması için daha çok çalışmamı tavsiye ediyordu. Savaşın bu eleştiri ve tavsiyesinin ne kadar önemli olduğunu uzun senelerden sonra anlayabildim. 1998 yılında yayınlanan bu eğitim seti, her ne kadar parmak hareketleri üzerine yeni bir yaklaşımı renkli

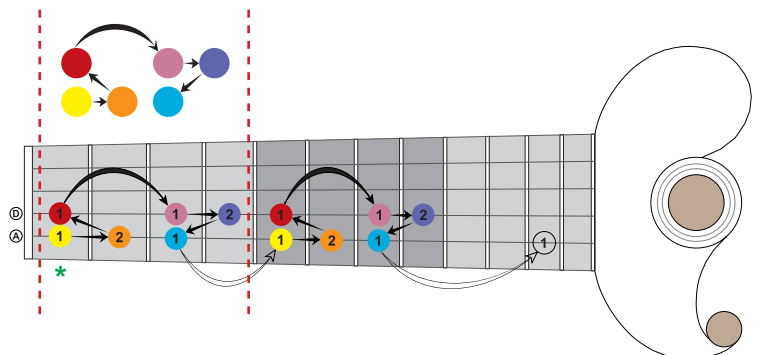
Resim 1

gafiklerle sunmuş olsa da, konuya tamamen yabancı olan gitaristlerin anlatmaya çalıştığım sistemi kolayca anlayabilmeleri zor olmuştu. Kitapçıkları eline alanlar çok beğendiklerini söylüyorlardı, ancak "Hadi çal bakalım bir örnek" deyince "Hiçbir şey anlamadım ki" diyorlardı.

İşte bu sebeple, 2010 senesinde bu üç kitapçığın 2. baskılarını çıkarmaktansa, rahmetli arkadaşım Savaş Çekirge'nin tavsiyelerini de nazarı itibare alarak, konuyu çok daha detaylı bir anlatımla ve çok daha kolay anlaşılabilir bir hale getirerek gitaristlere faydalı olmak istedim. Ayrıca temel oluşturan 24 çevrime ait ritmik kalıpların Audio-CD içinde sunulması, çalışmaların ritmik bir ortamda yapılabilmesine yardımcı olacaktır.

Kendisinin tavsiyelerini dikkate alarak geliştirdiğim ART-Gitar Projesi'ni, Savaş Çekirge'ye tekrar sunabilseydim ne söylerdi bilemiyorum, lakin muhakkak yeni bir eleştiri ve tavsiye sunardı, ve belki de yeni bir projenin daha doğuşunu sağlardı.

Aşağıda, 24 farklı parmak hareket setinden bir örnek gösterilmiştir. Parmak alıştırmalarının rahat anlaşılması için notaların sırası renk spektrumundaki renkler ile belirtilmiştir. Her bir çevrimin (loop) grafik gösterilimi gitar üzerinde verilmiştir.

Bir Rönesans Çalgısı “Lut”

olmuştur. Müziğin gücünün ve sihrinin sembolü, kral ve kraliçelerin çalgısı olarak kabul edilmiştir. Shakespear’ın oyunlarının fon müziklerini Lut sesi oluşturmuştur. En büyük gelişimi 18. yüzyılda Almanya’da görülmektedir. Silvius Leopold Weiss (1687-1750) (Şekil 4), Barok dönemde Lut’un en büyük virtüözlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Weiss, bestelerinin yanısıra Lut’da şekilsel bir takım değişiklikler de yapmıştır.

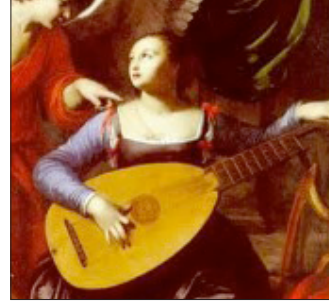
Prof. Dr. Ece Olcay GÜNEŞ
İTÜ Elektrik Elektronik Fakültesi

Lut, tarihsel gelişimde sesi gitarla karıştırılan telli bir çalgıdır. Lut; Arapça “lût”, Fransızca “luth”, İngilizce “lute”, Yunanca “laouto”, Türkçe “lavta” olarak da adlandırılmaktadır. Telli çalgılar ailesinden, son Barok dönemin ve Rönesans’ın en önemli müzik aletlerinden birisidir. Görüntü olarak ud’a benzemektedir. Kelime olarak bakıldığında ise lut ve ud’un Arapça “al-ud” dan türetildiği söylenmektedir. Anlamı (wood) ahşaptır. Yakın tarih araştırmalarına bakıldığında ise kelimenin Persçe rud’dan türetildiği, bunun da anlamının “tel”, “telli çalgı” olduğu belirtilmektedir. Şekilsel olarak ud’a benzese de (Şekil 1), aslında hem şekilsel hem de çalma stili açısından farklılar içerir. Gövdesinde ud’a göre daha az dilim bulunur ve perdelidir. Ud’da perde yokken lut’ta yirmi altı tane perde aralığı bulunmaktadır. Akdeniz lut’u olarak adlandırılan türünde çiftli sekiz tane tel (toplam 16 tel) bulunur ve mızrapla çalınır. Bu nedenle sesi biraz tanbur’a benzer. Rönesans lut’un da ise 7’si çift 1’i tek olmak üzere toplam 15 tel bulunmaktadır (Şekil 2). Bu dönemden itibaren sağ elin baş ve işaret parmaklarıyla teller çekilerek çalınmaya başlanmıştır. Barok dönem boyunca tel sayısı artmaya devam etmiş ve 26-35 tele ulaşmıştır (Şekil 3). Tarihsel gelişimde lut olarak adlandırılan çalgının değişik sap uzunluklarına sahip olduğu da görülmektedir. Akord yapmak için tahtadan yapılmış mandalları bulunmaktadır. Tahta eskimeden dolayı nemini kaybettiğinden zamanla boyutsal bir takım değişikliklere uğrar. Bu nedenle başka türden mekanik bir akord sistemi bulunmadığından akord işlemi zamanla çok zorlaşmaktadır. 1720’li yıllarda Mattheson “Eğer bir lut virtüözü 80 yıl yaşıyorsa, bunun 60 yılını Lut’u akord etmek için geçirmiştir” diyerek bu işin zorluğunu vurgulamaya çalışmıştır.

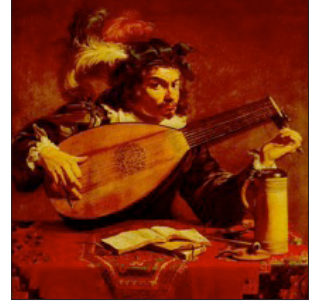
Bu çalgının Ortaçağ’da, İspanya’ya geçen Müslümanlar tarafından Avrupa’ya tanıtıldığı zannedilmektedir. İspanya, İtalya ve Orta Avrupa’da tanınmış ve yaygınlaşmıştır. Rönesans’da batı Avrupa’nın en popüler çalgısı

Şekil 1 Lut

Şekil 2 Rönesans lut

Şekil 3 Barok lut

Weiss’in besteleri ve ziyaretleri, Johann Sebastian Bach’ın tarzını da çok etkilemiştir. Bach’ın kendisine ait lut için yazdığı birkaç bestesi bulunmaktadır. Ayrıca yine keman ve çello için yaptığı bestelerden bazılarını lut için yeniden düzenlemiştir. 1750 yılında Weiss ve Bach’ın ölümüyle lut eski popüleritesini kaybetmiş, birkaç besteci 18. yüzyılın sonlarına kadar lut için besteler yapmaya devam etmiştir. 19 yüzyılda ise kullanımdan tamamen kalkmıştır. 20. yüzyılın başlarında gitar virtüözü ve lutenist Julien Bream, lut müziğini canlandırmak için çalışmış, ancak lut eski günlerine dönememiştir.

Şekil 4 Silvius Leopold Weiss

Kaynaklar:

- [1] The Lute, www.music.iastate.edu/antiqua/lute.htm (son erişim tarihi: 26.06.2014)
- [2] The Lute Society: About the Lute, www.lutesociety.org/pages/about-the-lute (son erişim tarihi: 20.06.2014)

Robot Gitariste Doğru...

Y.Doç.Dr. Hatice KÖSE
İTÜ Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi

Robotik teknolojinin gelişimi Robotların her alanda olduğu gibi müzik alanında da varlık göstermesini sağlamıştır. Özellikle insansı robotların fiziksel yeteneklerinin sınanması ve demonstrasyonu için müzik yapmak/müzikal enstrümanları çalmak önemli bir alandır. Yanısıra robotlar/mekanik yapılar tarafından oluşturulan müzik, bilişsel terapi ve tedavilerin de önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Bazı robotlar özellikle müzik üretimi için dizayn edilmiş ve geliştirilmişken, bazı robotlar da esas olan insan ile etkileşimdir. Burada elde edilen müziğin kalitesi ikinci planda kalmıştır. İnsanları taklit eden yada insanları kendi müziğini taklide teşvik eden robotlar olduğu gibi insanlarla beraber müzik yapan robotların bulunduğu çalışmalar da az da olsa literatürde yerini almıştır.

19. yüzyıldan beri, ses kaydetme işlevini de yerine getiren mekanik sistemler geliştirilmektedir. Son zamanlarda müzikal robotlar bu sistemlerin yerini almaya başlamıştır (Şekil 1). Özellikle davul enstrümanı bu çalışmalarda tercih edilmektedir. Davul çalmak parmak ya da özel bir araca ihtiyaç duyulmadığı için robotlar açısından gerçekleşmesi kolay bir görevdir, aynı zamanda katılımcılar için de eğlenceli ve motive edicidir.

Şekil 1. Robotik bir mekanizma tarafından çalınan gitar çalışması (Poznan University of Technology, <http://www.youtube.com/watch?v=jC2VB-5EnUs>)

İnsan-robot etkileşimli davul oyunlarıyla ilgili çalışmalardan HAILE, davul çalan insanla işbirliği içinde, dinamik olarak davul çalması için tasarlanmış bir robot koldur [1,2]. HAILE değişik tipte ritimler yaratmak için otonom metotlar kullanır. HAILE, kendisine eşlik eden kişinin çaldığı çeşitli karmaşıklıkta özellikleri algılayarak ses şablonlarını inceler ve cevap olarak ritimler üretir. İnsan ile davul çalan bir diğer robot olan NICO [3], insan benzeri bir üst vücuda sahiptir. [4,5] robotların davul çalışması ile ilgili diğer çalışmalara yer vermektedir.

İnsan davranışını görsel ve ritimsel olarak algılayarak, kendini oyuna adapte eder. Belirli bir eşik değerini kullanarak oyuncunun çıkarttığı sesleri ayrıştırır ve kendi sesini ayırır. İki ayrı bilgi kaynağını birleştirerek bir sonraki vuruşunun ne zaman gerçekleştirileceğini kestirir. Bu çalışmalar dışında teremin gibi farklı enstrüman çalan robotlar çalışmaları da kısıtlı da olsa mevcuttur.

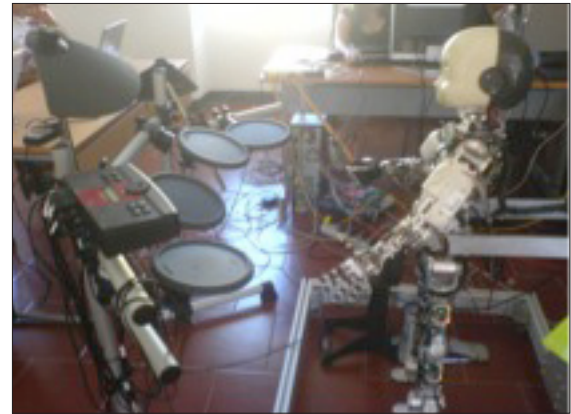
Bu robotların aksine, çocuk boyutundaki insansı robot KASPAR'ın asıl amacı davul çalmak değildir. KASPAR davulu etkileşim oyunundaki bir araç olarak kullanır [6-11]. KASPAR, insanla otonom bir şekilde oynarken, insan tarafından üretilen ritimleri taklit eder, aynı zamanda jestleriyle de karşısındaki oyuncuyu motive eder. Örneğin davul çalarken baş hareketleri yapar veya göz kırpar (Şekil 2). Daha gelişmiş bir robot olan iCub ile de interaktif davul çalışmaları yapılmıştır (Şekil 3 ve Şekil 4).

Şekil 2. KASPAR insansı robot, Hertfordshire Üniversitesi [6-11]

Şekil 3. iCub insansı robot, Hertfordshire Üniversitesi [6-11]

Şekil 4. iCub insansı robot, Hertfordshire Üniversitesi [6-11]

Bu çalışmalar halen İTÜ, Bilgisayar ve Bilişim Fakültesinde Nao H25 ve Nao T04 insansı robotlar kullanılarak sürdürülmektedir. Halen 6 değişik vurmali çalgı sesi (Şekil 6) robot tarafından ayırtedilebilmekte ve taklit edilebilmektedir [12]. Hedef bu çalgılara gitar enstrümanı da eklemektir. Gitar çalmak davul ve benzeri vurmali çalgılardan daha zorlayıcıdır çünkü 2 ele ve birbirinden bağımsız hareket edebilen parmaklara ihtiyaç vardır. Robotların kolları çok büyük ebat ve ağırlıktaki nesnelere taşımakta zorlandıkları ve kinematik kısıtları nedeni ile insan gibi tellere basmak ve parmaklarını hareket ettirmekte zorlandıkları için daha basit aletlerle

çalışmak uygundur. Bu amaçla Şekil 7’de görüntülenen tuşlarla çalınabilen küçük elektronik gitar veya 4 telli küçük bir telli çalgı olan ukulele (Şekil 8) kullanılabilir. Yeni özellikler eklenerek yükseltilmiş Robovie R3 (5 birbirinden bağımsız parmağa sahiptir) gibi robotların bu tür telli çalgıları çalabilmesi mümkündür (Şekil 9). İTÜ’de bu konudaki çalışmalar sürdürülmektedir.

Şekil 5. Nao H25 insansı robot, İTÜ

Şekil 6. V-Beat Air Drum [12]

Şekil 7. V-Beat Air Guitar

Şekil 8. Ukulele

Şekil 9. Robovie R3 robot, İTÜ

KAYNAKÇA

1. G. Weinberg, S. Driscoll and Parry, M. (2005). Musical interactions with a perceptual robotic percussionist. Proceedings of IEEE International Workshop on Robot and Human Interactive Communication (RO-MAN 2005) Nashville, TN, pp. 456-461.
2. G. Weinberg, and Driscoll, S. (2006). Robot-human interaction with an anthropomorphic percussionist. Proceedings of International ACM Computer Human Interaction Conference (CHI 2006). Montreal, Canada, pp.1229-1232.
3. C. Crick, M. Munz, and Scassellati, B. (2006). Synchronization in social tasks: Robotic drumming. Proceedings of IEEE RO-MAN 2006, pp. 97-102.
4. S. Degallier, C. P. Santos, L. Righetti and A. Ijspeert (2006). Movement generation using dynamical systems: a humanoid robot performing a drumming task. In Proceedings of the IEEE-RAS International Conference on Humanoid Robots (HUMANOIDS06).
5. S. Kotosaka, and Schaal, S. (2001). Synchronized robot drumming by neural oscillator, Journal of the Robotics Society of Japan, 19(1), pp.116-123.

6. KOSE-BAGCI, H., K. Dautenhahn, and C. L. Nehaniv (2009), Drumming with a Humanoid Robot: Lessons Learnt from Designing and Analysing Human-Robot Interaction Studies, Proc. AAAI - Spring Symposium 2009: Experimental Design for Real-World Systems, Stanford University, Palo Alto, California, March 22-25, 2009, AAAI Technical Report SS-09-03, AAAI Press, pp.25-32.

7. KOSE-BAGCI, H., K. Dautenhahn, D. S. Syrdal, and C. L. Nehaniv, "Drum-mate: interaction dynamics and gestures in human-humanoid drumming experiments," Connection Science, vol. 22, no. 2, pp. 103– 134, 2010.

8. KOSE-BAGCI, H., E. Ferrari, K. Dautenhahn, D. S. Syrdal, and C. L. Nehaniv, "Effects of Embodiment and Gestures on Social Interaction in Drumming Games with a Humanoid Robot", Special issue on Robot and Human Interactive Communication, Advanced Robotics, Vol. 24, No.14, pp. 1951-1996, 2009.

9. KOSE-BAGCI, H., K. Dautenhahn, C. L. Nehaniv, "Drumming with a Humanoid Robot: Results from Human-Robot Interaction Studies" ECSIS Symposium on Learning and Adaptive Behavior in Robotic Systems, LAB-RS 2008, Edinburgh, Scotland from August 6-8, 2008, (published extended abstract of invited lecture), IEEE Computer Society Press.

10. KOSE-BAGCI, H., K. Dautenhahn, and C. L. Nehaniv, "Emergent Turn-Taking Dynamics in Drumming Games with a Humanoid Robot", Proc. IEEE RO-MAN2008, Munich, Germany, August 1-3, 2008.

11. KOSE-BAGCI, H., K. Dautenhahn, D. S. Syrdal, and C. L. Nehaniv. "Drum-mate: A Human-Humanoid Drumming Experience", Proc. IEEE-RAS Humanoids 2007, Pittsburgh, Pennsylvania, USA, November 29-December 1, 2007

12. M. Yücel, U. Ertugrul, E. B. Parlak, H. Köse, G. Ince: Bateri Çalma Oyununda İnsan-Robot Etkileşimi , Proceedings of the 22nd Signal Processing and Communications Applications Conference (SIU 2014), pp.1-4, 2014

İTÜ GİTAR FESTİVALİ

16 Ekim - 4 Aralık 2014

Tilman HOPPSTOCK

Konser, 16 Ekim 2014 - Saat: 19:00

Yer, İTÜ Süleyman Demirel

Kültür Merkezi - Maslak

Çalışma Grubu, 17 Ekim 2014 - Saat: 10:00

Yer, İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Erkan OĞUR

Konser, 11 Kasım 2014

Saat: 19:00

Yer, İTÜ Süleyman Demirel

Kültür Merkezi - Maslak

Celia LINDE

Konser, 19 Kasım 2014 - Saat: 19:00

Yer, İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Çalışma Grubu, 20 Kasım 2014 - Saat: 10:00

Yer, İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Manuel Reina Flamenco Dans Topluluğu

Konser, 27 Kasım 2014 - Saat: 19:00

Yer, İTÜ Süleyman Demirel

Kültür Merkezi - Maslak

Alp Ozan BURSALIOĞLU

Konser, 05 Kasım 2014 - Saat: 19:00

Yer, İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

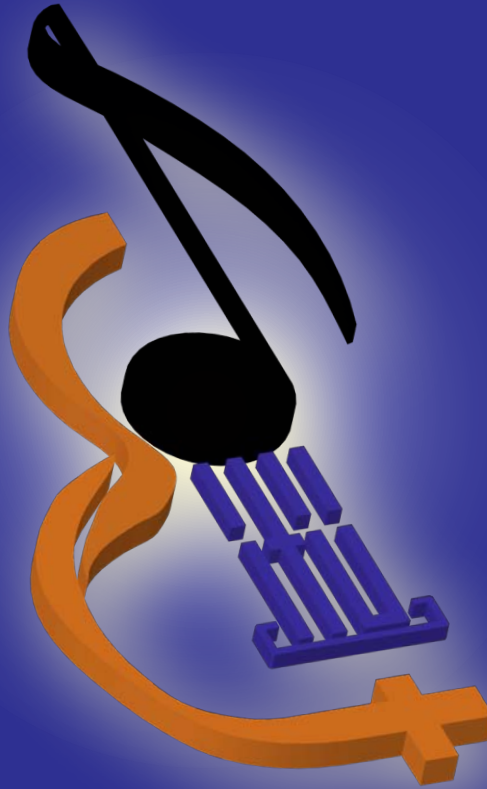
Erdem SÖKMEN Hasan METEN

Konser, 21 Ekim 2014

Saat: 19:00

Yer, İTÜ Mimarlık Fakültesi

Taşkışla Salonu - Taksim

İTÜ Savaş Çekirge Gitaristleri

Konser, 04 Aralık 2014 - Saat: 19:00

Yer, İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Tüm Konser ve Etkinliklerimiz Ücretsizdir.

teknik
matbaa san. ve tic. ltd. Şti.

Haramidere Sanayi Sitesi O Blok No: 101
Avcılar - İSTANBUL

Tel: (0212) 422 70 01 Fax: (0212) 422 71 60

www.teknikmatbaa.com.tr - info@teknikmatbaa.com.tr

teknik form
matbaacılık san. ve tic. ltd. Şti.

Haramidere Sanayi Sitesi O Blok No: 102
Avcılar - İSTANBUL

Tel: (0212) 422 70 01 Pbx Fax: (0212) 422 71 60

www.teknikmatbaa.com.tr - info@teknikmatbaa.com.tr

broŐur • katalog • kit • flyer • antetli • bülten • dergi • bloknot • ajanda •
takvim çeŐitleri • klasör • karton çanta • sunum dosyası • karton etiket • pvc
etiket • mauspad • bardak altlığı • kartela • kutu çeŐitleri • her türlü özel
bıçaklı işler...

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ **SAVAŞ ÇEKİRGE**

KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

web: www.klasikgitar.itu.edu.tr

mail: klasikgitar@itu.edu.tr - sc.klasikgitar@gmail.com